

TEDNIK

LETO XIV. ST. 20 TRBOVLJE, 11. MAJA 1961 CENA 20 DIN

Vsi sodelujemo pri gradnji bolnišnice

Pričetek gradnje 25. maja

- Sedaj gre pa zares! - to je bila tudi odločna beseda, izrečena na zadnji seji gradbenega odbora za gradnjo nove bolnišnice v Trbovljah, ki jo bodo gradile vse tri zasavske občine - Trbovlje, Zagorje in Hrastnik.

Vrsta je bila zadržkov, in to upravičenih, ki so ta načrt ovirale, sedaj so pa zapreke odstranjene in določen je tudi rok za pričetek teh del.

Dne 25. maja t. l., na praznik dneva mladosti, bo mladina slovesno pričela z deli pri gradnji bolnišnice. Ze v teku tega meseca bodo tudi pričeli z rušenjem in odstranjevanjem stavb za izgradnjo novega objekta.

Letošnje leto je v načrtu izvršitev prve etape te gradnje, namreč gradnja otroškega oddelka. Predvsem je bilo na zadnji seji gradbenega odbora poudarjeno, in to je interes vseh prebivalcev zasavskih občin, da bo nova bolnišnica čimprej dograjena, ker sedanja, ki je bila sezidana pred 35 leti za čisto lokalne potrebe, ne zadošča več za prebivalstvo vseh treh revirskih občin. Vsi trije občinski odbori so se izjavili za gradnjo bolnišnice v Trbovljah, zato so se tudi izločili iz prispevka za gradnjo bolnišnice v Ljubljani, ker bodo dali ta prispevek za bolnišnico v Trbovljah. Zato ljudje sedaj ne more biti več nobelega izmikanja in zavlačevanja, kar se tiče finančnih vprašanj, ter je sedaj naloga gradbenega odbora, da takoj prične z gradnjo, da jo vodi in usmerja - finančno vprašanje je pa zadeva zasavskih občinskih ljudskih odborov.

S pričetkom gradnje tega objekta in z dokončno izgradnjo bolniš-

POZIV GRADBENEGA ODBORA ZA GRADNJO TRBOVELJSKE BOLNIŠNICE

Ker je gradnja trboveljske bolnišnice življenjskega pomena ne samo za Trbovlje, temveč tudi za Hrastnik in Zagorje, se je gradbeni odbor odločil, da pritegne h gradnji vse prebivalstvo Zasavja, da razpiše posebno akcijo, namreč oklic za material in pa tudi sredstva ter za prostovoljno delo na tem objektu.

Mladina se je že obvezala, da bo pričela s prostovoljnim delom. Prav bi bilo, da bi se vključili v prostovoljno delo tudi ostali, ker se bo s tem močno pocenila gradnja. Vsakdo naj bi prispeval vsaj po 1 delavnik, kdor pa tega ne more, naj to da v denarju. To je naša skupna akcija in sivar nas vseh. Kmetijske zadruge in zadrugi ter ostali bi lahko prispevali gradbeni les, Cementarna Trbovlje po možnosti cement, Opekarna Rudnika Trbovlje - Hrastnik in Tovarna židakov pri Elektrarni Trbovlje in Hrastnik potrebno opeko oziroma apno, Industrija gradbenega materiala v Zagorju apno itd. - Vsak po svojih močeh. Gradbeni odbor je mnenja, kar se tiče opeke, cementa in apna, da naj bi se ta material prispeval, če ne drugače, vsaj po lastni ceni. S tem bi bilo mnogo pomagano stvari.

Delovni kolektivi in vsi volilci in državljani občin Trbovlje, Zagorje in Hrastnik - pomagajmo in sodelujmo v tej plemeniti, humani akciji, ki bo nam in naši bodoči generaciji zagotovila lepo in moderno bolnišnico.

Gradbeni odbor za gradnjo bolnišnice v Trbovljah

nice v Trbovljah bo za vse zasavske revirje rešeno eno izmed zelo važnih vprašanj. Ta problem je pač od vseh najbolj aktualen - zato zavijamo vsi rokave in sodelujmo vsi, da bo bolnišnica čimprej dograjena.

Borci in mladina sodelujejo

Na zadnji «Tribuni mladih» v Radečah je govoril o svojih doživljajih v NOB tovariš Rudi Brilej. - Njegove besede je mladina pozorno sprejemala in ob zaključ-

O NOVIH METODAH DELA

Prejšnji teden je bil v Strojni tovarni v Trbovljah seminar o novih metodah dela v luči novih gospodarskih predpisov.

Seminarja se je udeležilo 60 vodilnih tovarišev STT.

DVAJSET LET REVOLUCIJE - DVAJSET LET

Dnevi, ki ostanejo v spominu OB DNEVU ZMAGE

Dvajset let je minilo, odkar smo pričeli borbe - šestnajst let, odkar smo zmagali. Bill smo pogumni med pogumnimi. Skupaj z vsem ogroženim svetom smo vstali zoper rablje vsega človeškega.

Vojaki stroj fašizma in vso zgradbo nacizma smo temeljito razdejali skupaj s krematoriji in Hitlerjevimi bunkerji. Bill smo kot poplava, ki razžene podgane iz njim ljube teme.

Pravici je bilo zadoščeno in človeštvo rešeno. Spomini so strašni in hkrati veličastni. Spomini na ponižanja in pogubljanja desetih milijonov ljudi in spomini na desetine milijonov padlih in še živih, ki so vihreli orožje za zmago civilizacije, človečnosti, kulture in napredka v svetu.

Da bi dvojni spomin ohranili, sodimo danes Eichmannu in praznujemo Dan zmage. Ob tem pa nadaljujemo življenje z novim pogumom in z enako srčnostjo, kot smo jo vrednotili in ovrednotili z odločitvijo: borili se bomo!

Ni vsako ljudstvo v Evropi tako odločno poseglo po orožju in tako mnogo prispevalo k zmagi kot prav ljudstvo Jugoslavije. Mi smo ponosni, a naši otroci so srečni!

DVAJSET LET REVOLUCIJE - DVAJSET LET

Slovesna praznovanja v Radečah in okolici

V Radečah so letos izredno lepo proslavili obletnico OF in praznik dela. Skupne slavnostne seje odbornikov SZDL in družbenih organizacij po vaseh in centrih so bile združene s celotnim praznovanjem. Osrednja proslava je bila v Radečah, kjer so člani Svobode na radeški kolci pripravili nepozabno doživetje z več kot enournim simboličnim prikazom zgodovine in vstaje slovenskega ljudstva. Na večer pred praznikom dela so po vrhovih zagoreli kredele, v domu «Svobode» v Rade-

čah pa je dramska družina Papičnice uspešno uprizorila Goetzerovo dramo «Negalec». Godba na pihalu je v prazničnih dneh pripravila promenadni koncert, prvega maja pa je obiskala skoraj vse okoliške vasi. Praznovali so povsod v okolici.

Italijanska sindikalna delegacija v STT

V petek, 5. maja, se je mudila v Strojni tovarni v Trbovljah sindikalna delegacija iz Italije. Člani delegacije so se zanimali za delavsko samoupravljanje, za delitev dohodka in dobička tovarne

itd. V razgovorih so sodelovali predstavniki podjetja, predsednik ObsS Trbovlje Pavle Kovač in še drugi.

Po razgovorih so si gostje ogledali proizvodni proces v tovarni, nakar so napravili krajši izlet v okolico Trbovelj.

Kakor smo čuli, so bili italijanski gostje z dobljenimi informacijami zelo zadovoljni.

Slavnost v Cementarni Trbovlje

Cementarna Trbovlje bo 12. maja slovesno spustila v pogon novo cementni mlin in pripadajoče naprave v svoji novi mlinci cementa. Slavnost se bo začela ob 10. uri s sprejemom gostov pri glavnem direktorju cementarne in se bo nadaljevala s spustitvijo v pogon vseh naprav nove mlince in ogledom tovarne.

Gostje s Slovenskega Javornika v Zagorju

V soboto in nedeljo so v Zagorju gostovali Svobodarji s Slovenskega Javornika s Finžgarjevo dramo «Razvalina življenja». V nobito polni dvorani tamkajšnjega Delavskega doma v soboto zvečer so igralci javorniške Svobode počeli zasluženo aplavz.

V nedeljo so si gostje ogledali zagorski rudnik, zvečer so pa v

STO LET GODBE NA PIHALU IN DESET LET ZABAVNEGA ORKESTRA SVOBODE-CENTER V ZAGORJU OB SAVI

V nedeljo so v prostorih Delavskega doma v Zagorju odprli razstavo ob 100-letnici godbe na pihala in ob 10-letnici zabavnega orkestra delavsko-prosvetnega društva Svobode-Center, Zagorje ob Savi.

V nedeljo, 14. maja, bo pa v veliki dvorani Delavskega doma jubilejni koncert godbe na pihala in zabavnega orkestra.

Ob 20. obletnici OF je bila v stekleni dvorani Delavskega doma v Zagorju slovesna proslava, na kateri je o pomenu in zaslugah OF govoril predsednik Milan Vidic

Srečno zopet v domovini!

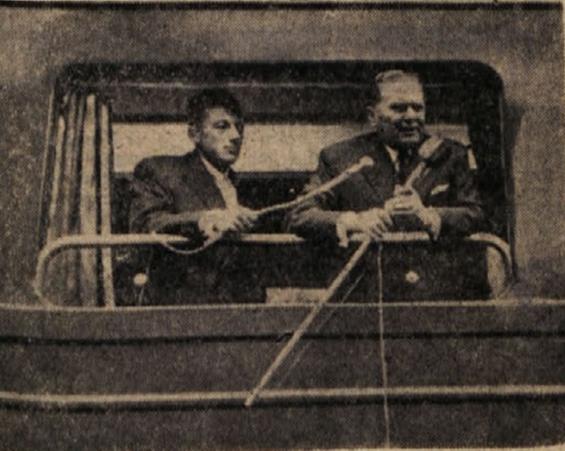
VSII SO HOTELI VIDETI TITA, KO SE JE PO DVEH MESECIH ODSOTNOSTI VRNIL V DOMOVINO IN POTOVAL SKOZI ZASAVJE. PRISRČNA SREČANJA V LITJI, ZAGORJU, TRBOVLJAH, HRASTNIKU, ZIDANEM MOSTU

Pred šestnajstimi dnevi je bilo, toda je vedno je živo pred nami, kot da je bilo včeraj. Tovariš Tito se je vračal v Beograd in povsod so ga ljudje pozdravljali. V Litiji in v Zagorju prav tako kot v Trbovljah. Tukaj ga je dočakalo preko 5000 prebivalcev.

Cankarja, Jadranka Kršul in Jurček Drnovšek, sta izročila predsedniku Titu šopke cvetja.

Vzradočen je sprejel tovariš Tito mikrofona in v kratkem zabvalnem nagovoru poudaril pomembnost prijateljskega potovanja.

Prekratke so bile minute postanka. Modri vlak je hitel naprej proti Zagrebu.

Tito govori na postaji v Trbovljah

Predsednika Tita je v Zagorju pozdravila večtisočglava množica, pionirji so mu pa izročili lep šopek

«Srečno, tovariš Tito!» Godba Svobode Center je zaigrala. Tisoče rok je mahalo v pozdrav. Tisoče src je v radosti vztrepetalo. Tovariš Tito in tovariš Miha Marinko sta sprejela tople pozdrave. Govoril je sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov, tovariš Janez Zeleznik. Izrazil je prisrčno dobročinstvo vseh Trbovelčanov.

nja po afriških deželah. In je zaključil: «Zelim ušem rudarjem in ostalim Trbovelčanom kar največ sreče v življenju in delu!»

Ob igranju godbe, ozklicanju in valovanju rok v pozdrav je modri vlak krenil proti Hrastniku. - Prav prisrčen je bil tudi nagovor pionirke v Zidanem mostu. Tovariš Tito je na to dejal, da bi ga lahko spremljala na pot po Afriki, da bi tam govorila tako dobro kot ob tem sprejemu.

Šopek rdečih nageljnov tovarišu Titu

«Srečno, tovariš Tito!» Pionirja iz osnovne šole Ivana

«Srečno, tovariš Tito!»

OBRAZI IN POJAVI

Prebivalci po naših krajih so se že kar privadili na neko vrsto «domače trgovine». Prizadene posamezni trgovci si podajajo kljuko v stanovanju ter sprašujejo: - Kupite to in ono. - Svojo robo bualijo na razne načine, važno je pa tudi to, da se pri tem za ceno nekako »ugljujejo». Posel se po navadi nekako takole začne: - Dober dan! Slike prodajam. - Pri tem seveda s svojo prizadeno trgovsko žilico razloži se da kaj ujeti. - Poglejte, lepa barva, blago se ne mečka, odlična kvaliteta, skratka izredna prilika, da ga za to ceno sploh dobite. - Gospodinja, ki ne pozna kvalitete blaga, pač pomudba priloži razmišljanju, saj je zelo vabljiva. Ze vidi sebe ali pa drugega družinskega člana v novi obleki in kar je najvažnejše - poceni bo! Tako je kupčija sklenjena. V trenutnem dobrem razpoloženju kupca niti ni prišlo do »uglivanja» za ceno.

Prodajalec se z vidnim zadovoljstvom poslovil in se napoti k drugemu sosedu. Zgodba se začne znova, le z razliko, da je bil kupec nekoliko previdnejši ter je za enako blago dal le 5000 din. Kdo ve, kje vse je že bil prodajalec, kdo so bili ti kupci in koliko so plačali!

Blago je prišlo do krojača ali šivilje, tam se marsikaj pogovorijo: kje je bilo blago kupljeno, koliko je stalo in podobno. Nasprotni si stojita gospodinja, ki sta kupili enako blago, prva doma, druga v trgovini. Prišlo je do razgovora glede cene. Sledijo razočaranja, jeza, skratka - pogovora je bilo hitro konec. V trgovini je bilo blago po 970 din za meter.

Dalje ne bi računali, ker to ni naš namen. Poudariti je le treba, da je take trgovine več vrst, da tega prodajalca h kupcu ne bo več in da se ogoljufa tistega, ki se ga lahko.

TE DNI PO SVETU

ZASEDANJE NATO V OŠLU

Na začetku prve seje Sveta ministrov Atlantske zveze je novi generalni sekretar organizacije Dirk Stikker dejal, da »mora NATO prispevati velika napora, da bi s stalnimi in odkritimi posvetovanji še bolj vskladili zunanjo politiko večanjih držav pred važnimi in morda odločilnimi novimi dogodki«. Posebej je govoril o problemu Berlina, ki ga je označil kot »vir nove nevarnosti«.

PRED OBISKOM SEKOU TOUREJA V ZAR

V Kairu pripisujejo največji pomen bližnjemu uradnemu obisku gvinejskega predsednika Sekoua Toureja in razgovorom, ki jih bo imel ob tej priložnosti s predsednikom Nasrjem. Poudarjajo, da pomeni obisk gvinejskega predsednika veliko akcijo v okviru splošnih prikladevanj za okrepitev enotnosti in sodelovanja neodvisne Afrike.

AKCIJA PROTI BELIM NAJEMNIKOM

Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je poslal predsedniku Leopoldvilleškega režima Kasavubu noto, v kateri zahteva, da je treba postaviti pred sodišče vse pripadnike njegovih sil, ki so odgovorni za smrt ganskih vojakov v Port Franciju. Kot je znano so bili uradno objavili, da so trije ganski vojniki izgubili življenje medtem ko še vedno ni nič zanesljivega glede usode 41 ganskih vojakov. Po spopadu v Port Franciju pred 14 dnevi so garnizijo premeštili v Luluaburg, medtem ko je v Port Franciju prisla enota liberijskih vojakov iz sestave sil OZN.

VENCII PRED »ZIDOM SMRTI«

V muzeju Oswiecima, bivšega hitlerjevskega taborišča, v katerem so pobili nad 4 milijone ljudi, je bila v nedeljo odprta stalna sovjetska razstava, ki prikazuje vojaške napore in trpljenje sovjetskih vojakov in državljanskih v tem in drugih fašističnih taboriščih, kakor tudi škodo, ki jo je hitlerjeva soldateska povzročila Sovjetski zvezi med vojno.

NAPETO VOLILNO VZDUŠJE

Približevanje splošnih volitev v Turčiji čedalje bolj olivlja dejavnost političnih strank in njihov boj za vpliv. Največjo pozornost vzbuja delovanje republikanske stranke, ki je zdaj najstarejša politična stranka, glede na to, da je edina preživela nedavne dogodke in da so druge sedanje stranke nastale po spremembi režima v Turčiji.

40-letnica gledališča Svobode-Center Trbovlje

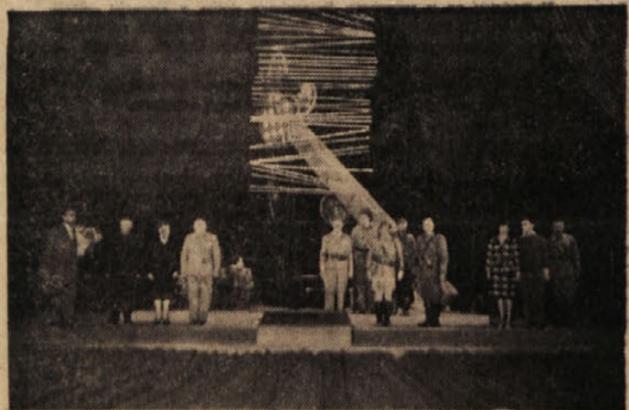
„Le kdaj homo imeli čas...“

Premiera Matkovičeve drame „Na koncu poti“

Matkovičeva drama »Na koncu poti«, katero je izbralo gledališče Svoboda-Center v Trbovljah za slavnostno predstavo ob jubileju 40-letnice delovanja gledališča in za proslavo 1. maja, je zapustila pri polni dvorani na večer pred 1. majem globok vtis in dala vse pri-

niso motili, in so bili že pri prvi reprizi manj vredni.

Po končni predstavi so sledile številne čestitke gostov iz Ljubljane in domačih k jubileju gledališča — večje število igralcev, od katerih so posamezniki že od začetka pri gledališču, so pa prejeli

Nastopajoči igralci v drami »Na koncu poti« so se po uspešni premieri predstavili zadovoljnemu občinstvu

znanje gledališki družini Svobode-Center. Globok vtis je predvsem zato, ker končne rešitve v drami ni bilo čutiti, ko je komisar Rihard dejal, »da bodo zadevo še pozneje raziskali«.

Vrsta je takih stvari, ki jih odlagamo in odlagamo, saj ni nikoli časa zanje. »Le kdaj homo imeli čas« — v tem kratkem stavku je bistvo te drame. Najbrž ne bo nikoli časa za raziskavo vzroka te drame, kakor ga ne bo še za nesto drugih žaloiger v vojni. Čas neznanstvo hitro beži, razvoj je tako nagel, da ne utegnemo ali pa pozabljamo, da bi reševali vzroke o marsičem, kar se je zgodilo pri nas in v svetu v usodnih vojnih letih...

Gledališče Svobode-Center se je s prikazom te žaloigre izvzorno predstavilo domačemu občinstvu in številnim gostom, ki so prihajali na jubilejno predstavo. Lahko rečemo, da je bila ta drama v zadnjih letih ena izmed najboljših uprizoritev tega priljubljenega gledališča v revirjih, s katero lahko gostujoče kjerkoli. Pri premieri je bilo sicer nekaj manjših spodstlajev, ki pa celotnega prikaza drame

za čas od 11. do 21. maja 1961 Okoli 14. maja trajen dež z ohladitvijo. Drugače bo v glavnem sončno vreme s krajevnimi nevihtami. To 19. maja deževno in hladno. Dr. V. M.

»Zasavski tednik«, glasilo SZDL Litija, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Tiska časopisno podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. — Uredniški odbor: Stane Suštar. — Odgovorni urednik: Stane Suštar. — Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. — Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-1-146. — Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din. — Posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo.

Ljudje in dogodki

Zatišje v Laosu

Po dokaj živahni diplomatski aktivnosti predvsem velikih sil, so bolj v Laosu prenehali. Sicer se vedno prihajajo poročila o manjših praskah med sprtima stranema in da se enote prozahnodne vlade princa Bunuma trudijo, da bi v zadnjem hipu izboljšale položaj na fronti in s tem osvrtile boljše pogoje za eventuelno razmejitve dežele. Prvi del mednarodne kontrolne komisije za Laos v katerem so predstavniki Indije, Kanade in Poljske, je v ponedeljek že prišel v Vientian, glavno mesto Laosa. Predsednik komisije je ob prihodu v Laos izjavil, da upa, da bo komisija zadovoljivo izpolnila svoje naloge in da ji bosta obe strani pri tem pomagali.

Predvidevajo, da se bo že v petek, 12. maja, začela v Zenevi konferenca o Laosu, na kateri naj bi rešili sporne stvari okrog te dežele in s tem preprečili nadaljevanje državljanske vojne, ki je grozila, da preraste v svetovni spopad. Pred razgovori v Zenevi so se sestali zaobedni predstavniki na tej konferenci in se tudi sporazumeli o stališču, ki ga bodo na konferenci zastopali. Več ali manj je že pred konferenco jasno, da bo tudi Zahod soglasen s tem, da novo vlado v Laosu sestavi sedanjí predsednik zakonite vlade, princ Suvana Fuma. Bolj ali manj očitno postaja, da vojaška intervencija ZDA v Laosu ni obrodila zaželenih sadov. Spriče podpore, ki jo je dobila vlada Suvana Fume od laoskega ljudstva je že povsem jasno, da mimo te vlade in teženj njenih predstavnikov ne bo mogoče zagotoviti trdnega miru v tej deželi. Zato se nekateri komentatorji v ZDA že oglašajo z dokaj ostrimi kritiki na račun intervencionistične politike ameriške vlade. Tako je celo ameriški senator Mike Mansfield v televizijskem intervjuju obtožil vlado ZDA, ki je odgovorna za tisto, kar se

sedaj dogaja v Laosu in to predvsem zato, ker je prisojala mnogo več pomena vojaški pomoči Laosu, kot pa gospodarskemu razvoju te dežele. Znani ameriški komentator Walter Lippman pa je v New York Herald Tribune napisal članek pod naslovom: »Preumeritev«, v katerem je med drugim napisal tudi tole: »Kljub prekinilivi bojev v Laosu so naše okoliščine v Indokini mračne. Najbolje, kar lahko upamo za sedaj je to, da se bo princ Suvana Fuma, čigar padeč smo projektirali, vrnil na oblast in postal predsednik na videz nevtralne vlade. Ta vlada bo imela še večjo hipoteko pri komunistih kakor njeno prva vlada. V Laosu je State Department igral in izgubil...« Laoški primer nedvomno znova dokazuje, da se mimo volje in želja ljudstev posameznih držav ne more s politiko vmešavanja od zunaj — vsaj za trajno ne —

zagotoviti neko orientacijo, ki je ljudstvu tuja. Hkrati z raspletom položaja v Laosu, pa se vse bolj zapleta položaj v sosednem Južnem Vietnamu. V tej deželi prozahnodna vlada Ngo Din Diema vse bolj izgublja tla pod nogami. Upravna središča so sicer še v rokah južno vietnamskih oblastnikov, medtem ko je v notranjosti oblast skoraj popolnoma v rokah gverilcev. Kakorkoli mnogi namigujejo, da je gverilsko gibanje v Južnem Vietnamu podprto s strani Severnega Vietnamu in kolikor koli je vse bolj izgublja tla pod nogami, vendar jasno — in to ugotavljajo celo ugledni ameriški komentatorji sami — da ne bi moglo doseči tako velikih uspehov kot jih je, če ga ne bi podpiralo ljudstvo v deželi sami. To je novo opozorilo za ameriško vlado in laoski primer bi moral biti svarilen zgled, kako ne kaže urejati zadeve v odnosih s posameznimi državami.

V Zasavju 65.826 prebivalcev

Po podatkih statističnega popisa prebivalstva se je v zasavskih občinah (Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Litija) število prebivalcev od leta 1953 povečalo za 4395.

Kot je napovedal Zvezni zavod za statistiko, so bili že pred prvim majem znani podatki o popisu prebivalstva. Popis je bil v naši državi izveden v začetku aprila. Čeprav še niso vsi podatki dokončni, je jasno, da se je v zadnjih osmih letih povečalo število Jugoslovancev.

1953. leta je bilo v FLR Jugoslavci 16.991.440 prebivalcev, letos pa nas je že 18.512.905 ali 1.521.366 več. Statistični podatki kažejo, da je bil v zadnjih osmih letih največji letni prirastek 18,8 prebivalca na 1000 prebivalcev v Bosni in Hercegovini. Med republikami je LR Slovenija na zad-

njem mestu s povprečnim letnim prirastkom 6,6 prebivalca na 1000 prebivalcev.

V LR Sloveniji je bilo leta 1948 1.439.900 prebivalcev, leta 1953 1.504.427 in 1. aprila letos že 1 milijon 594.369 prebivalcev, ki žive v 492.262 gospodinjstvih. Od leta 1953 naprej ima naša republika 79.941 prebivalcev več ali povprečno letno 9993 več, kar je najnižje povprečje v zadnjem osemletnem razdobju na področju naše države. V republikah živi na enem km² povprečno 70,2 prebivalca, povprečje v državnem merilu pa je 72,4 prebivalca na km².

Zanimiva je ugotovitev, da je v zadnjem času precej poraslo število prebivalcev v slovenskih mestih. Ljubljana je imela preveč aprila 133.386 prebivalcev, Maribor 82.387, Trbovlje 15.869, Hrastnik 5998 itd.

Naše bralce bodo pa gotovo najbolj zanimali podatki o številu prebivalcev v vseh štirih zasavskih občinah. Na področju občin Trbovlje, Hrastnik, Litija in Zagorje ob Savi je leta 1953 živel skupno 61.431 prebivalcev, aprila letos pa je v teh občinah živel 65.826 prebivalcev v 19.683 gospo-

dinjstvih. V Hrastniku živi sedaj 16.037 prebivalcev (l. 1953 14.653), v Litiji 16.592 prebivalcev (l. 1953 16.116), v Trbovljah 17.994 prebivalcev (l. 1953 16.616) in v Zagorju ob Savi 15.203 prebivalcev (l. 1953 14.044). V ilustracijo navajamo, da se je najbolj povečalo število gospodinjstev na področju zagorske občine, in sicer za 820, v Litiji za 524, v Hrastniku za 466 in v Trbovljah za 367.

V prihodnje je računati z manjšim prirastkom prebivalstva, lahko pa kljub temu pričakujemo, da bo imela naša država leta 1971 že približno 20,5 milijonov prebivalcev.

TRADICIONALNI POHOD - OB ZICI OKUPIRANE LJUBLJANE-

V tradicionalnem pohodu »Ob zici okupirane Ljubljane« so sodelovala tudi moštva iz Trbovelj. Moštvo, ki je nastopilo v štafeti, je v zelo močni konkurenci zasledilo 13. mesto. V malem maratonu — 25 km — sta pa tekmovalca Rudarja Brvar in Laznik dosegla 13. in 14. mesto. Zenska štafeta Trbovelj se je uvrstila na 5. mesto.

NOV TRGOVSKI LOKAL

V prostorih na Cesti 1. junija, št. 28 v Trbovljah, je podjetje »Slaščičarna« preuredilo in okusno opremilo svoj novi trgov. lokal v ponos Trboveljčanom in zadovoljstvo potrošnikom, ki ga bodo z veseljem obiskovali. Zela potrošnikov pa je, da bi bila zra-ven okusnih prostorov tudi postrežba s svežim pecivom bolj pisana, ne enolična kot doslej. Podjetje naj si vzame za vzor ljubljanske slaščičarne, ki nudi potrošnikom vse mogoče dobrote raznih kakovosti. Menimo, da so tudi v Trbovljah za to vse možnosti, da je ustrezno ljubiteljem sladkih dobrot. I. R.

LETOVANJE ČLANOV KOLEKTIVA STT

V Strojni tovarni Trbovlje se že dobro pripravljajo na letovanje članov kolektiva. V Crikvenici gradi podjetje nov paviljon, ki bo povsem nadomestil šotore, ki so jih uporabljali vse do lanskega leta.

V novem paviljonu bo 12 sob z 38 ležišči, tako da bo letos v Crikvenici skupno pripravljeno 85 ležišč.

Z letovanjem članov kolektiva bodo pričeli 1. junija vse do 15. septembra. V tem času bo tamkaj na oddihu okrog 750 članov kolektiva z njihovimi svojci.

Odbori SZDL občine Litije zahtevajo

razpravo o šolstvu

Ze na zadnjih zborih volivcev je pri razpravi o proračunu občine Litije in o investicijah za leto 1961 bilo največ besed o investicijah, namenjenih za šolstvo. Na več zborih volivcev so izrazili željo, da se problematika šolstva v občini glede na reformo šolstva obravnava posebej. Krajevne organizacije Socialistične zveze so te predloge podprle. Zato je občinski ljudski odbor na zadnji seji sklenil, da se skličejo zbori volivcev v mesecu maju in juniju.

Na teh zborih bodo volivci izvolili tudi nove organe samoupravljanja v šolstvu — šolske odbore, ki bodo imeli glede na nove predpise o delu in poslovanju šol širše pravice. Krajevni odbori pa pripravljajo za te zbor volivcev še posebej razpravo in sklepanje o krajevnih komunalnih vprašanjih, ki jih bodo v okviru krajevnih skupnosti volivci sami reševali. V ta namen je ObLMO določil dotacijo 2 milijonov din, ki bodo na razpolago krajevnim odborom. Doseđanja praksa je pokazala, da se tako naložena sredstva bogato obrestujejo, ker krajevne skupnosti kažejo veliko pripravljenost, da z lastnim prostovoljnim delom in materialom povečajo tako naložen denar.

V občini Litiji je skoraj že postala praksa, da se dajejo vsa važna vprašanja volivcem v predhodno razpravljanje. Tako je

bila lani in tudi letos živahna razprava o razvoju kmetijstva na področju občine, nadalje o zdravstvenem zavarovanju in kmetijski dejavnosti, v razpravo bodo pa verjetno prišla še splošna vprašanja o zdravstvu in ostala važna vprašanja.

Predvsem vprašanja proizvodnje

(Z letne konference Zveze Komunistov stelekarne Hrastnik)

Letošnja konferenca Zveze komunistov stelekarne Hrastnik se je močno realizovala od doseđanjih. Razprava kot večina referata sekretarja je poudarjala predvsem vprašanja proizvodnje, odnose, rekonstrukcijo, nove gospodarske ukrepe, decentralizacijo v kolektivu.

Konferenca je ugotovila, da posamezni člani Zveze komunistov niso dovolj aktivni v kolektivu in tudi izven njega. To je bilo očitno tudi na letnem zboru sindikalne podružnice. Vzrok temu je nernara v tem, da člani Zveze komunistov doslej niso dobivali dovolj konkretnih in jasnih nalog. Nemara pa je to posledica ozkosti posameznikov, ki prečesto vidijo le svoje osebne probleme.

Oboje bo mogoče premostiti s čim popolnejšo informiranostjo o vprašanjih, ki jih rešujejo de-

Ustanavljanje skupnih služb v Zasavju

Pred dobrim mesecem je bilo v Ljubljani posvetovanje predsednikov občin v zvezi z decentralizacijo in odpravo okrajev ter prenosom njihovih funkcij na komune.

Da pa bi lahko podrobno proučili možnosti ustanavljanja skupnih služb v treh zasavskih občinah — Trbovlje, Hrastnik in Zagorje, je bilo 2. maja posvetovanje predsednikov omenjenih občin v Zagorju.

Zedinili so se, da bi bilo potrebno ustanoviti določene službe, ki bi se združile, kot n. pr. skupen katastrski zavod v Trbovljah, nadalje v zvezi z reorganizacijo sodstva naj bi se ustanovilo samo eno sodišče s sedežem v Trbovljah. To sodišče bo imelo pristojnost okrajnega sodišča. Prav tako bodo ustanovili tudi skupno pravno posvetovalnico v Trbovljah, ki bo osnovna socialna advokatura za državljan. Da prazavljani ne bi morali hoditi iz oddaljenih krajev v Trbovlje, bo imela posvetovalnica uradne ure v Hrastniku in Zagorju. Ustanovili bodo tudi skupno prosvetno-pedagoško službo, priključila pa se ji bo še občina Litija.

Vprašanje skupne komunalne banke je pa ostalo nerešeno. Ena rešitev tega vprašanja je ustanovitev skupne KB za Zasavje.

Verjetno vsaka občina ne bo mogla imeti svoje KB, ker so skladi, ki jih imajo te banke, tako majhni, da ne morejo uspešno reševati vseh nalog. Če se bo ustanovila skupna banka, bo sem pristopila še litijska občina.

Vse tri občine so se zedinile, da ima še naprej vsaka svoj zavod za socialno zavarovanje, ker je norma dva tisoč zavarovancev, če presežena in tako ne bi mogel skupni zavod za socialno zavarovanje uspešno opravljati zadane mu naloge.

Prav tako so se vsi tri občine zedinile, da sodelujejo pri gradnji trboveljske bolnišnice, odprto je pa ostalo vprašanje finansiranja. Sklenili so pa, da se v ta namen angažirajo vsiki socialnega zavoda za lansko leto.

Razpravljali so še o inšpekcijskih službah ter o formiranju pošte v samostojno podjetje. jas

ZBOR VOLIVCEV-PROIZVAJALCEV V STT

V petek, 5. maja, so se dopoldne ob 9. uri zbrali v veliki dvorani Strojne tovarne Trbovlje volivci-proizvajalci, da obravnavajo družbeni plan in proračun občine Trbovlje za leto 1961. Na zboru so poročali člani zbora proizvajalcev ObLMO Vodišek, Lavrič in Teržan. — Posebnih pripomb k družbenemu planu ni bilo.

Zbori volivcev-proizvajalcev so bili prejšnji teden tudi po drugih gospodarskih organizacijah reviškega kraja.

Na kratko po domovini

TRENTNO NAJVEČJA NA SVETU
Kolektiv rdnika živega srebra v Idriji je na dan pred praznikom 1. maja praznoval veliko delovno zmago — začetek obratovanja nove rotacijske peči, trenutno največje na svetu. Nova rotacijska peč bo omogočila, da se bo vrednost bruto produkta rdnika povečala od sedanjih 2,6 milijarde din na 2,8 — 3 milijarde letno.

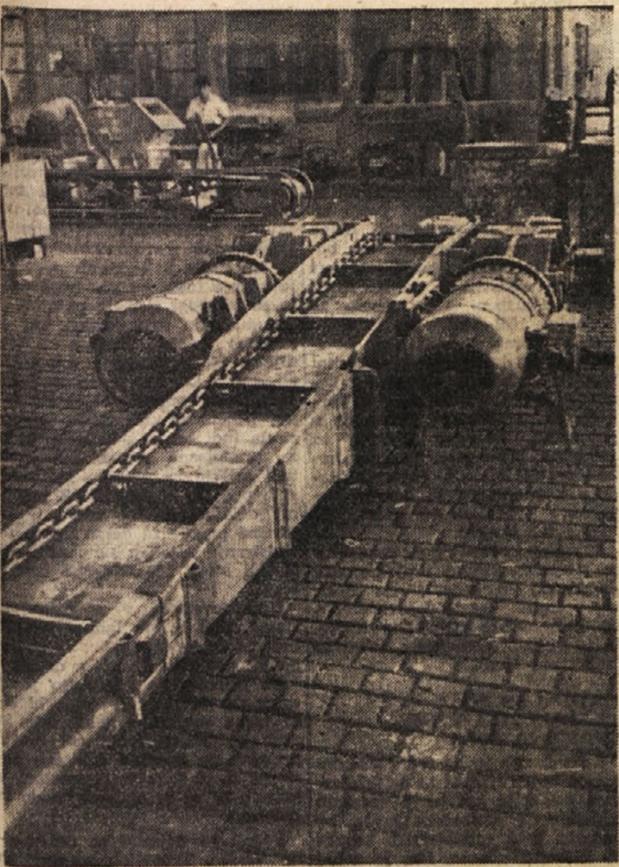
18 IN POL MILIJONA NAS JE
Zadnji popis prebivalstva je pokazal, da živi v Jugoslaviji 18 milijonov 512.805 prebivalcev — za poldrug milijon več kot pred 8 leti. Popis je pokazal, da ima Slovenija 1.384.368 prebivalcev, Beograd 1.387.899 prebivalcev, Zagreb 427.319, Skopje 161.983, Sarajevo 142.423, Ljubljana 133.368 in Titograd 29.100 prebivalcev.

15% DAVKA NA AVTORSKE HONORARJE
Od 4. maja naprej letos je treba plačevati na dohodke od avtorskih pravic 15% davka. To je predvideno s spremembami zakona o davku na dohodke od avtorskih pravic in o skladu za napredek kulturnih dejavnosti, ki sta prišla v veljavo.

KDO PLAČA NADOMESTILA ZA VOZNE OLAJSAVE
Sredstva za dajanje nadomestila prometnim gospodarskim organizacijam za olajšave v pomirskem prometu bodo zagotavljale po odloku Zvezne ljudske skupščine, ki je bil objavljen v zadnji številki Uradnega lista, organizacije, ki izplačujejo koristnikom olajšave osebni dohodek, pokojnino ali invalidnino ter privatni delodajalci. — Ta odlok velja od 1. januarja letos.

GRADNJA STANOVANJ V NOVIH POGOJIH
Posvetovanje stalne konference mest v Sarajevu o finansiranju stanovanjske izgradnje v novih pogojih se je končalo 26. aprila t.l. V razpravi po skupinah so prevladovali trije najpomembnejši problemi: naplatilo na stanovanjsko pravico, pripravljane gradnje stanovanj za trg in kompleksna gradnje stanovanj oziroma mestnih naselij.

Prvi rezultati so tu

Enoveržil transporter iz STT

Prvi začetki kontrole kvalitete v Strojni tovarni v Trbovljah so bili potrebni že tedaj, ko je bil način proizvodnje še čisto obrtniški. Vendar takrat v prvi dobi obstoja tovarne organizirane kontrole kot samostojnega organizacijskega telesa še ni bilo. Brigadir, ki je moral napraviti oziroma montirati cel stroj, je odbral že obdelane strojne elemente, za katere je bil prepričan, da jih bo lahko uporabil pri montaži, če tudi je bila večina potrebna določena dodelava oz. izpopolnitev. Takšen način dela, ki je tipično obrtniški, je pa seveda povzročil, da se je vsak izdelani stroj v svojih elementih razlikoval od naslednjega stroja istega tipa. Zamenljivost posameznih delov stroja s tem ni bila zagotovljena, zato tudi ni bilo mogoče poslati interesentu rezervnih delov, ki bi jih bilo mogoče brez dodatnega dela takoj vgraditi. Vsaka zahteva po rezervnih delih je pomenila problem, ki ga nihče ni mogel rešiti, saj praktično ni bilo nikogar, ki bi vedel, kako je bil tisti del točno izdelan. Ker tedaj tudi načrti niso bili tako izpopolnjeni, da bi se konstruktor vnaprej določil, kaj je še dobro, kaj pa neuporabno, je bila ta odločitev prepuščena brigadirjem in njihovi dobri oziroma slabi volji.

Zahteva po rezervnih delih, ki naj bodo res pravi nadomestni

deli, ne pa nekaj, kar je samo približno podobno zahtevanemu kosu, je pa terjala spremembo tovarniške organizacije. Kot prvo je bilo treba delavniške risbe opremiti s tolerancami, kar pomeni, da je konstruktor že vnaprej določil, koliko lahko posamezna mera odstopa od idealne, da je kos kljub temu še uporaben. Če pri tem so nastale težave, saj je popolnoma šlovesko, da bi delavec rad, da bi bil dopustni odstopki v čim širši meri, ker v takem primeru lahko napravi naroben kos stroja z manjšo duševno koncentracijo, ker je pač možnost skarta manjša. Na drugi strani pa konstruktor želi čim ožje tolerančno območje, ker mu je to garancija, da bo stroj, ki si ga je zamislil, res dobro funkcioniral, kar pa hkrati pomeni tudi njegovo osebno afirmacijo. Vsaka pretirana zahteva v tem pogledu pa povečuje ceno proizvodnje in s tem tudi ceno stroja, saj so zato potrebni tudi bolj precizni stroji, boljši material, višje kvalificirani delavci itd.

Vseladiti želje delavca, da bi bila kvaliteta zagotovljena, vendar pa proizvodna cena ne previška, je pa kaj težavna naloga. V začetku so se takšne stvari reševale tako, da sta se konstruktor in delavec oziroma moister dogovorila, kaj naj se v danem primeru napravi. Kmalu se je pa pokazalo, da takšna rešitev ni in ne more biti trajna, ker je prišlo do prepirov, pa tudi do izsiljevanj od obeh strani. Če je bil konstruktor bolj popustljiv, je šlo to za škodo kvalitete, v nasprotnem primeru pa na škodo cene. V ta spor je posegel novoustanovljen organ — tehnična kontrola — ki naj bi omilil spore in v vsakem primeru našel pravo, srednjo pot. Napetost med mojstri in delavci je sicer popustila, prišlo je pa do nesporazumov med kontrolorji in mojstri, ker je konstrukcija preustila skrb za striktno izvajanje kontrole.

Vsi ti koraki so imeli za posledico, da se je kvaliteta ves čas boljšala, saj je razvoj, ki je tu opisan z nekaj besedami, v resnici trajal leta.

Stara resnica je, da mora biti tisti, ki nadzoruje oziroma kontrolira določeno delo, boljši strokovnjak od delavca, ker mu v nasprotnem primeru delavec lahko vedno dokaže, da nima prav. Tudi razvoj kontrole v STT je bil zgrajen po tem načelu. Izkušnje so pa pokazale, da ima takšen način tudi svoje senčne strani. Kontrolor, ki je kvalificiran ali visokokvalificiran delavec, presoja delo vse preveč z očmi delavca, ker pa hkrati pozna tudi funkcioniranje stroja, kamor naj bi bil vgrajen strojni element, ki ga je kontroliral, je često presojal in razsojal preveč optimistično, češ — bo že šlo. Prav takšen optimizem je pa posebno v pogledu kvalitete izredno škodljiv, ker gre sicer v pretežni večini primerov vse v

redu, ako pa pride do defekta, so pa stroški popravila tako veliki, da se takšen riziko sploh ne splača. Seveda je pa treba računati tudi s tem, da je kontrolor v določenih primerih tudi v raznimi sosedstvih ali prijateljskimi vezmi povezan z delavcem, kar gotovo tudi vpliva na njegovo odločitev.

Ugotovili smo torej, da strokovnost kontrolorja prej kvarno kot pa koristno učinkuje. Ta ugotovitev pa ne velja za vse faze kontrole, saj je na primer za finalno kontrolo strokovnost prvi pogoj.

Med tem časom je pa šel tudi razvoj v konstrukciji naprej. Konstruktorji so si z leti pridobili prakso, zato so postale tudi njihove zahteve glede točnosti obdelave vse bolj jasne. Tolerance so postale dognane in vsakdanji pojem, vendar se pa kljub temu še niso precizno določevale, ker so se konstruktorji dobro zavedali, da bo obdelovalnica v sporazumu s kontrolo prilagodila zahteve konstruktorja po svoje. Zakaj se torej preveč mučiti z izbiro tolerance, če se je popolnoma eksaktno nihče ne drži.

Potrebni so bili novi ukrepi, nov izhod s slepega tira. Prvi korak v tej smeri je bil v tem, da se je teža odgovornosti preložiha na ramena kontrolorja. Nihče, niti ne kontrolor, nima pravice spreminjati tolerance, če konstruktor v to ni privolil. Kontrola naj samo ugotavlja skladnost izdelanega predmeta z risbo, nima pa pravice samostojno ukrepati, za prevzet defektov kos pa odgovarja tako, kot da je sama napravila napako pri obdelavi.

Pokazali so se dobri rezultati. Kvaliteta se je izboljšala, vendar so pa kmalu ugotovili, da kontrola vseeno ne deluje dovolj precizno. Kljub prošnjam in grožnjam je kontrola v določenih primerih odstopala od zahtev konstrukcije, ni se namreč striktno držala tega, kar je zahteval konstruktor. Često so imeli kontrolorji prav, včasih je pa bila ta njihova širokoprčnost podjetju v veliko škodo. Analiza takih primerov je pokazala, da se kontrolor sicer ni držal zahtev konstruktorja, odstopil je pa zato, ker je bil trdno prepričan, da njegove zahteve niso umestne, ampak celo škodljive. Nadaljnje razmišljanje, kako rešiti ta pojav, je tovarno dovedel do zaključkov, ki so videti precej čudni. Kontrolorju njegova kvalifikacija in znanje omogočata, da dela samostojne zaključke — znanje je torej v tem primeru škodljivo. Kontrolor pa mora imeti več znanja kot delavec, čigar delo kontrolira — vprašanje je pa, če je to res, in če je res, zakaj mora tako biti. Potrebno je to samo zato, ker mora kontrolor sam odločiti, kaj je važno in kaj ni. Če bi mu takšno odločevanje odvzeli, se pravi, da bi se še vnaprej nesporno odločilo, katere kote je treba za brezhibno funkcioniranje stroja pedantno v predpisanih merah držati — bi zopet pomenilo, da bi mu že vnaprej predpisali, na katerem mestu mora izvršiti merjenja, kar pa lahko opravlja vsak, ki se zna posluževati merilnega orodja. Tehnologom obdelovalnih postopkov je treba dati še kontrolorja kontrolnih postopkov.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Po živahnih razpravah med volivci je sprejet

družbeni plan in proračun občine Litija

Po zelo živahnih razpravah na zborih volivcev, na plenumu občinskega odbora SZDL in v kolektivih, je občinski ljudski odbor Litija na 26. redni seji sprejel po zelo obširni razpravi družbeni plan in proračun za leto 1961.

V razpravo so bili dani številni predlogi in priporočila državljanov, predvsem glede gospodarskega programa v industriji in kmetijstvu. Mnogo pripomb je bilo tudi na naloge, ki zadevajo družbeni standard. Iz razprav je bilo razvidno, da se državljan vedno bolj vključujejo v odločanje pri usmerjanju gospodarskega in družbenega razvoja občine, zato sprejetje družbenega plana ni bila formalnost, temveč odgovorno obravnavanje predlogov, ki so jih državljanji prinašali na zborih volivcev.

Ob razpravi o družbenem planu občine je občinski ljudski odbor ugotovil, da je bil v preteklih letih dosežen (predvsem v zadnjih letih) zelo hiter gospodarski razvoj; v letu 1959 je bila bruto proizvodnja 6 milijard 393 milijonov din, lani pa 7 milijard 744 milijonov din. Po predvidevanjih bo letos družbeni bruto produkt povečan za milijardo din. Plan predvideva, da se bo letos družbeni bruto produkt povečal za 7,4 %.

Ker so trenutno vsa industrijska podjetja v rekonstrukciji, letos v industriji ne bo velikih razlik. Hitrejši razvoj predvidevajo v kmetijstvu; porast kmetijske proizvodnje za 11,4 %. Previden je hiter porast živinoreje, večja proizvodnja krmnih rastlin in povečanje plantažnih nasadov. Tudi v drugih panogah gospodarstva so predvidevanja ugodna: porast prometa v trgovini za 19,1 %, v obrti za 13,8 %, v gradbeništvi za 13,4 %. Podobno tudi v gostinstvu.

Za zagotovitev predvidenega programa v gospodarstvu bo letos dano v investicije 635 milijonov din, od tega največ v industrijski obrat Predilnice Litija za dokončanje rekonstrukcije. Za industrijo bo porabljenih 500 milj. din.

Zaključen prvi del tekmovanja

27. aprila je bil zaključen prvi del tekmovanja Jugoslovanskih pionirskih iger »Spoznavaj svoj kraj«. Na zaključni prireditvi »Moj kraj včeraj«, ki je bila v dvorani Svobode v Zidanem mostu, so bile podeljene nagrade najboljšim nastopajočim skupinam in posameznikom. Posebna žirijaska komisija je pripravila vprašanja, na katera so odgovarjali pionirji osnovnih šol občine Hrastnik. Pionirji so se na zaključek dobro pripravili in pokazali, da dobro poznajo zgodovino svojega ožjega kraja, saj ni bilo vprašanja, na katero ne bi vedeli odgovora.

Razstava v Delavskem domu v Zagorju ob Savi

Projektirni biro »Komuna« iz Zagorja ob Savi je pripravil v dneh mednarodnega delavskega praznika v tamkajšnjem Delavskem domu razstavo načrtov stanovanj v vrstnih hišah in stanovanjskih blokih.

Razstava je bila prirejena z namenom, da se razširi in poveča vlaganje sredstev za pridobivanje oziroma za gradnjo stanovanj. Številni obiskovalci so se po ogledu te razstave odločili za eno od teh oblik sodelovanja pri gradnji stanovanj.

din investicijskih sredstev za vse ostale panoge pa ostalih 135 milijonov din.

V primerjavi s prejšnjim letom je letos za investicije več sredstev za 157,8 %. Tudi negospodarskim investicijam so letos namenjena precejšnja sredstva: 733 milijonov din, od tega velik del za prebitje Zasavske ceste (548 milijonov din). 155 milijonov din bo investiranih v stanovanjsko in komunalno izgradnjo, 30 milijonov din pa za gradnjo šol. Gradnje stanovanjskih blokov so predvidene v Litiji, Smartnem, Gabrovki in Kresnicah. Nadaljevanje gradnje šole je v Smartnem, najnujnejša popravila šolskih poslopij pa v Litiji, Kresnicah in Konjčici.

Iz sredstev gozdnega sklada bodo razen vzdrževalnih in obnovitvenih del v gozdovih, zgrajene nove gozdne poti Sava — Kobiljek ter Kresnice — Kresniški vrh.

V obrti bodo pričeli z gradnjo novih poslovnih prostorov podjetja »Agroservis in Splošnega obrtnega združenja v Litiji. Svet za blagovni promet razpravlja o tem, kakošno trgovino naj bi uredili v dosedanjih prostorih združne hranilnice in posojilnice. Gospo-

dinje si želijo samopostrežne trgovine.

V kmetijstvu je sklenjeno končati gradnjo novih blokov na kmetijskem posestvu Ponoviče-Grmače in povečanje plantažnih nasadov v Gabrovki in v Kresniškem vrhu. Nekaj investicij je namenjeno tudi izboljšanju delovnih pogojev kmetijskih proizvajalcev.

Vsa predvidevanja zahtevajo minimalno povečanje delovne sile (1,5 %), ob čemer bo narasla proizvodnost za 5,3 %.

Osebná potrošnja bo porasla za 11,9 % na prebivalca, realni osebni dohodki pa se bodo povečali za 13,2 %.

Proračun občine znaša 190 milijonov din. Od tega za šolstvo 58 milijonov, 896 tisoč din. Ker ta sredstva ne bodo zadostovala, bo potrebno uporabiti vsa sredstva iz sklada za šolstvo in proračunske rezerve. Tako bo za šolstvo letos porabljeno skoraj 79 milijonov din. Za investicije v šolstvu pridejo v poštev krediti. Predvideno pa je, da naj bi v investiranju objektivov družbenega standarda sodelovala celotna gospodarska skupnost.

MLADINA POJE

Sektorska revija mladinskih pevskih zborov Zasavja je bila v Litiji

Na sektorski reviji mladinskih pevskih zborov v Litiji so se v nedeljo odločili, da bo zastopal na reviji mladinskih zborov v Celju Zasedba mladinskih pevskih zborov osnovne šole V. Pregarčeve iz Most pod vodstvom Jerneja Habjančiča. Nadaljnega vrstnega reda ni bilo

mogoče ugotoviti zaradi izredne izenačenosti večih pevskih zborov. Zlasti lahko govorimo o pevskem zboru osnovne šole Polje in osnovne šole Toneta Okrogarja iz Zagorja. Oba zborata se močno izenačujeta z zborom, za katerega se je po predurku odločila žirija.

Na sektorski reviji mladinskih pevskih zborov v Litiji, ki jo je pripravil občinski svet Svobode pod geslom »Mladina poje«, se je v nedeljo zvrstilo pred poslušalci, ki so posvsem napolnili sindikalno dvorano, deset najboljših mladinskih pevskih zborov iz občin: Litija, Zagorje, Moste-Polje, Hrastnik in Trbovlje. Tokrat se je zbralo v Litiji okrog 900 mladih pevcev. Vsak zbor je odpel po tri pesmi — narodne, umetne in črnsko dubovno pesem. Sledejo je zapel zbor osnovne šole Toneta Okrogarja iz Zagorja. Občino Trbovlje sta zastopala mladinska zborata šole Ivana Cankarja pod vodstvom Marije Stregarjeve in Staneta Ponikvarja. Revija je trajala dobri dve uri in so jo zaključili s skupno pesmijo vseh zborov ob spremstvu litijske godbe pod vodstvom Frana Jakopiča. Skupno so zapeli Internacionalo, Brigadirsko in Budnico.

Praznovanje v Hrastniku

V počastitev 20. obletnice ustanovitve OF so bile slavnostne seje v vseh 18 krajevnih organizacijah SZDL hrastniške občine. Slavnostne seje občinskega odbora SZDL, ki je bila 27. aprila, so se razen članov odbora udeležili še odborniki OBLO ter predstavniki organizacij in društev v občini. Po seji je bila slovesna akademija z izbranim programom svobode I Hrastnik.

Slavnostne akademije so imeli nadalje v Radečah, Zidanem mostu in Sp. Hrastniku.

Ob kresovih, ki so zagoreli na večer pred 1. majem v vsej hrastniški okolici, se je zbralo veliko številno ljudi, zlasti pa mladine. Starejši so obujali spomine na praznovanje 1. maja pred vojno. V letošnjem letu je zagorelo mnogo več kresov kot pretedla leta, kar je dalo še posebno močan poudarek proslavi 1. maja in praznovanju dvojsetletnice revolucije naših narodov.

Gradnja ceste proti postaji v Hrastniku se letos nadaljuje

20 LET REVOLUCIJE HROVATOVA IZDAJA

Tragično smrt partizana Dušana Krena, štirih bratov Kudrov, po domače Krovovičnikov iz St. Lenarta, in Zofije Završakove s Sv. Planine je povzročil Franci Hrovat (roj. 5. okt. 1922 v Trbovljah), ki je pred vstopom v partizane (31. julija 1941) stanoval v Trbovljah, Loke št. 203, delal pa na Vzhodnem obratu trboveljskega rudnika.

Ob prvem spopadu med partizanskim zasedo in oddelkom zaščitne policije 72. rezervnega policijskega bataljona 12. avgusta 1941 pri St. Lenartu za Sv. Planino (sedaj na Vrhah za Partizanskim vrhom) je bil Franci Hrovat s Tonetom Pivcem — Gubcem na patrolnem obhodu. Ko sta zgodaj zjutraj zaslišala prve strelje, je Pivec pohitel v tisto smer proti St. Lenartu, Hrovat se je pa obrnil proti taborišču na Čemšeniški planini, kjer pa že ni bilo nikogar več; nekaj naokrog razmetanih reči je še na hitro pospravil v vrečo, nekaj zavil v šotorsko plahto, nato pa vse skupaj s puško vred skril v bližnje grmovje ter se odpravil proti Savinjski dolini. Med potjo je naletel na Petriča in Zorka, ki sta ga spravljal s seboj v njuno taborišče pri St. Jurju ob Taboru. Izgovarjal se je, da mora še prej poiskati Pivca, v resnici se je pa namenil iti preko Trojan in čez Savo proti Polniku, da bi prešel na italijansko stran. V Polniku ga je ustavila in preiskala tamkajšnja nemška orožniška patrula in ga samega napotila v Trbovlje. Tako se je na trboveljski orožniški postaji prostovoljno zgledil 14. avgusta 1941 zvečer in izpovedal vse, kar je v partizanih videl in slišal.

Med drugim je izdal tudi svoje partizanske sotovaršice Alojzija Zaubija, Alojza Avsca, Jožeta Radeja in Jožeta Periča, ki so se po razbitju Revirske čete zatekli domov in so jih Nemci nato že 4. septembra 1941 ustrčili v skupini desetih talcev na dvorišču celjskega Starega pisara.

Ko se je s svojim izdajalskim početjem tako v kratkem času dobro uveljavil, ga je vodja trboveljske orožniške postaje Mühlleder v sporazumu s trboveljsko izpostavo gestapa 3. septembra 1941 poslal kot provokatorja nazaj v hribe.

Na poti v bivše partizansko taborišče na Čemšeniški planini se je najprej ustavil pri Zofiji Završakove, ki je imela v najemu gostilno na Sv. Planini. Ker je izdajalec poznal razmere, jo je lahko prepričal. Ko mu je kot izgubljenemu partizanu postregla s kavo in kruhom, ga je s pisminim priporočilom napotila v bližnji Počivoščov »Hotel Ana« do kuharice Anke Deželakove. Natakarija Marija Goršek mu je dala marko in pol, Deželakova pa pet mark. Iz hotela se je vrnil k Završakovi, kjer je od natakarice Roze Mulej iz Celja dobil še dve marki in deset cigaret Drama.

S Sv. Planine se je odpravil na Čemšeniško stran. Za hlevom Jožeta Novaka, kmeta s Kleka, je pa naletel na partizana Toneta Vratarja — Antončka in Lojzeta Ribiča — Toneta. Njima je navzezil, da se že tri tedne potika naokrog in ne najde roveže s četo. Ko jima je še omenil, da namerava oditi v Trbovlje po neke reči, ga je Vratnar naprosil, naj še zanj prinese perilo in čevlje.

Dogovorili so se za snidenje naslednjega dne ob enajstih dopoldne pri kmetu Stanislavu Kudru, po domače pri Krovovičniku. Tam so se namreč trboveljski partizani zadrževali ves čas po 12. juliju, ko so svoje taborišče premenili od Francke Unerič — Brigite v Gabrskem, pa do konca julija, ko so se od Krovovičnika prestavili na vrh Čemšeniške planine.

O Hrovatovem izdajalskem početju nova Revir-ka četa, sestavljena iz enajstih borcev — kolikor jih je ostalo na tistem bregu Save po spopadu na Kalu 15. avgusta 1941 — še ničesar ni vedela, ker je taborila pri kmetu Počbalu v Smičkajskih hribih.

Izdajalec se je po razgovoru z obema partizanoma še tisto noč vrnil na trboveljsko orožniško postajo in o vsem poročal, tako da so se vodje trboveljskih in zagorskih orožniških postaj in posadk zaščitne policije v navzočnosti vodje trboveljske varnostne službe (SD) Andorferja dogovorili za skupno akcijo naslednjega dne, 4. septembra 1941.

Zjutraj je tako trboveljska skupina policije in orožništva pod poveljstvom poročnika Geigerja že prodirala preko Lize — zagorska skupina policije in orožništva pod vodstvom poročnika Bolečka pa naravnost iz Zagorja v bližino Krovovičnikove domačije pri St. Lenartu.

(Konec prihodnjik)

Srednja tehniška šola v Trbovljah

Na svoji zadnji seji sta oba občinska zbora v Trbovljah sprejela sklep o ustanovitvi tehniške srednje šole v kraju. Predhodno so o tem že razpravljali državljani na zborih volivcev in v gospodarskih organizacijah, ki so ugovorili, da je v Trbovljah potrebna ustanovitev take šole.

Vrsta je stvari, ki govore v prid ustanovitve omenjene šole v Trbovljah. Z območja bivšega trboveljskega okraja (Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Radeče) se šola samo na TSS v Ljubljani 164 di-

jakov in v Vidmu-Krškem 37 dijakov. Z novim načinom finansiranja bodo dolžne občine, katerih dijaki obiskujejo učne zavode območja občine, plačevati učnino za posameznega dijaka. Po podatkih, ki so bili dosegljivi v Krškem, bo občina morala plačati za vsakega dijaka po 100.000 din razen stipendij in investicij, ki jih bodo šole vlagale v delavnice in stanovanja. Stroški za enega dijaka na TSS v Ljubljani bi pa bili še znatno večji, namreč 140-160.000 din (samo šolnina).

Z ustanovitvijo Tehniške srednje šole v Trbovljah bi bila ta učni zavod v dosegu vseh treh zasavske občine. Še več govori v prid ustanovitve te šole: Zasavje je območje, ki je v slovenskem merilu tako rekoč na prvem mestu, kar se tiče industrializacije, zaradi oddaljenosti šol in pa tudi zaradi večjih stroškov je pa solanje omogočeno le določenemu delu mladih ljudi, da si pridobijo srednjo tehniško izobrazbo. To potrjujejo številke: Gimnazija ima 208 dijakov, ESS pa 238. Prav gotovo tolikšno število šolarjev ne bi obiskovalo podobnih šol v Celju in Ljubljani, če bi bila taka v Trbovljah, kar je za določen krog staršev tudi ekonomsko nevzdržno.

Tudi bojazen, da novoustanovljena šola ne bi imela dovolj vpisa in kasneje priliva, je neučemeljena. V okrožju Hrastnik-Trbovlje-Zagorje je namreč 10 osemletnik, ki dajo letno povprečno 230 učencev z dovršeno osemletko, z Vajensko šolo v Trbovljah, IRS in IKS pa je skupno 300 kandidatov za srednje šole. Od teh absolventov se jih vključijo v obstoječi srednji šoli v kraju okrog 120 letno, preostali pa iščejo mesto v obrti, industriji in drugih dejavnostih, ker starši ne zmorejo stroškov vzdrževanja otrok izven domačega kraja.

POTREBE ZA KADRI BODO VEDNO VEČJE

Perspektivni plan naše industrije predvideva povečanje te dejavnosti v naslednjih petih letih za okoli 100 odstotkov. Kljub temu, da so to predvidevanja, bodo le garancija temu vložena osnovna sredstva in pa strokovni kadri. Družbeni plani občin za obdobje 1961-1965 predvidevajo izreden porast industrijske proizvodnje, predvsem v predelovalni industriji (elektro, strojna, kemična, tovarna tranzistorjev, varnost, elektrotehniška delavnica v Hrastniku, kemična tovarna in steklarna prav tam, tovarna kemikalije na Izlah, Papirnica Radeče, Cementarna in Strojna tovarna v Trbovljah ter premogovniki v teh krajih).

V zadnjem času se pa zaznamuje pospešen razvoj projektantske dejavnosti in organizacija storitev v tujni. Vse te dejavnosti bodo potrebovale strokovne kadre, in to visokokvalificirane, tehniško izobražene ljudi.

osvojili tuja tržišča. S podpisom raznih pogodb o gospodarskem sodelovanju smo dolžni svojim konsumentom pošiljati tudi tehniške strokovnjake za dobo poslovne proizvodnje. Ti tehniški strokovnjaki morajo obvladati vsaj en tuj jezik. V večernih oddelkih je učenje tujih jezikov neobvezno in so le redki tisti, ki prostovoljno študirajo tuje jezike, kar je posebno važnega pomena za tiste dijake, če se vozijo v Ljubljano ali Krško, kar jim pa to otežkoča, če ne sploh onemogoča. Pri šoli kot učnem zavodu bi se organizirala tudi šolska delavnica, ki bi za predpisano stroko izdelovala tudi artikle za potrebe industrijskih podjetij v revirjih. Z lastnimi delavnicami bi ustvarili finančne pogoje za delno lastno finansiranje šole in omogočili, da bi bili stroji 100 odstotno izkoriščeni.

Učne prostore v novozgrajeni stavbi TSS bi pa lahko porabili tudi za delovodske šole, za večerno šolo za odrasle in še drugo.

Za pričetek šole letošnje jeseni so pogoji ustvarjeni, ostalo bi bilo treba urediti v teku leta in pozneje, kakor tudi vse ostale priprave za gradnjo šolskega poslopija za to šolo, kajti prostori, v katerih bi se začel pouk, bodo le začasn.

Pogoji in potrebe za ustanovitev TSS v Trbovljah so dani in utemeljeni, zato sta tudi oba zbora ObLo Trbovlje po daljši razpravi sklenila, da se TSS v kraju ustanovi in da se na tem učnem zavodu prične z rednim delom in poukom še letošnje jeseni.

ZAKAJ SE BO USTANOVILA REDNA SREDNJA ŠOLA

Brez dvoma se na redni šoli dosegajo boljši uspehi in se laže izvaja selekcija kot pa v večernih oddelkih. V domačem kraju bo nadalje lažje organizirati krožke za šibkejšo učence, kar je sedaj nemogoče za tiste, ki se vozijo v Krško in Ljubljano.

Z ustanovitvijo redne šole bo zagotovljen stalni letni priliv kadrov, ki bodo absolvirali vse učne predmete. Jugoslovanska industrija in trgovina sta nadalje

Z beležnico po Litiji

ZIVAHNO KULTURNO ZIVLJENJE V LITJI

Uvedba stalnih gostovanj poklicnih gledališč in pevsko glasbenih festivalov v Litiji je delo občinskega sveta Svobod. Nastope Mestnega gledališča iz Ljubljane je občinstvo sprejelo s stopnjevanim zanimanjem. Predstave obiskuje povprečno 400 gledalcev. Stroške, ki jih ni mogoče kriti z vstopnino, krijejo podjetja občine Litija.

SAH V LITJI

Redni prvenstveni brzoturnir za mesec april so odigrali litijski šahisti na dan 20. obletnice ustanovitve OF. Med člani sta si po ostrini in izenačeni borbi razdelila prvo in drugo mesto Jamšek in Cančar s 7,5 točke. Z dobro igro je presenetil mlad in obetajoči Maver, ki je s 7 točkami zasedel 3. mesto. Med mladinci je zmagal J. Novak z 9 točkami pred Dreflakom in Indofom.

NEKAJ O MLADINI V TIRNI

Mladinski aktiv so obnovili v začetku leta 1959. Večje možnosti delovanja mladine je omogočila gradnja šole. Tako je mladina dobila več prostora v gasilskem domu. Mladina daje pobudo za ureditev gasilske dvorane in odra. Zadržne čase ji je namreč uspelo ustvariti dramsko skupino, ki je gostovala že v Senožetih in Poljanu. Za proslavo 20. obletnice vstaje pripravljajo Klopčičevo dramo »Matič«.

OBČNI ZBOR SINDIKALNE PODRUŽNICE PREDILNICE LITJA

Na letnem zboru sindikalne podružnice Predilnice Litija so razpravljali zlasti o decentralizaciji upravljanja v oddelkih in o delovanju sindikalne podružnice. Govoril so tudi o stanovanjskih vprašanjih in o higiensko-tehnični zaščiti, problemu, ki ga že rešujejo z rekonstrukcijo. Ugotovili so, da obstaja nevarnost zmanjšanja dohodkov predvsem zaradi podražitve surovin in nespremenjene cene izdelkov, čemur pa se lahko izognejo predvsem z znižanjem materialnih stroškov in povečanjem proizvodnje.

LETOVANJA DELAVCEV PREDILNICE LITJA

V Predilnici Litija so že začeli zbirati prijave za letovanje v počinškem domu v Novigradu in v planinskem domu na Jančah. Lani je bilo na letovanjih znatno več delavcev kot prejšnja leta, zato je pričakovati tudi letos večji odziv. Z nizom manjših izboljšav bodo bivanje na letovanju napravili bolj prijetno.

LITJA ZA 20. OBLETNICO VSTAJE

Pripravljalni odbor za proslavo 20. obletnice vstaje v Litiji je pripravil tudi program kulturno-prosvetnih prireditev, ki bodo trajale vse leto. Omeniti je potrebno predvsem koncert vseh zasavskih godb na pihalah, vseh pevskih zborov, zabavnih orkestrorrevij mladinskih zborov in druge.

ZANIMIVA POBUDA

V Predilnici Litija so ugotovili, da je dotedanja tempo gradnje stanovanj še vedno prepočasen. Ob tem je nevarno še to, da so cene gradbenemu materialu vedno večje in so torej stanovanja vedno dražja. Eno samo stanovanje stane trenutno 3 milijone din. Ob tem pa je dejstvo, da potrebe po stanovanjih nenehno naraščajo.

Trenutno najprimernejšo rešitev izgradnje stanovanj za to podjetje so našli v združni gradnji lesenih montažnih hišic. Izračunali so, da stane gradnja ene take hišice nekaj manj od 2 milijonov dinarjev. Sama hišica stane 800.000 din brez strehe in instalacije. Stroški temeljev, oziroma podkletitve, bi stali nekaj manj od enega milijona.

Delavski svet Predilnice Litija je že sklenil, da bo dal vsakemu združniku v taki gradnji pet sto tisoč din dolgoročnega posojila in prav toliko bi lahko dobili iz občinskega investicijskega sklada. Ostale stroške bi moral kriti zainteresent sam.

Kaže, da bo na ta način zgrajenih na Dobravi 10 hišic - naselja, ki ne bo motilo strnjenegega naselja Litije.

Prijetno je ob nedeljah posedati pri Lovski koči na Podmeji

Izpod Zasavske gore

IZPOD ZASAVSKE GORE

Ko so pred nedavnimi tekači Tivolje štafete tekli skozi naše zasavske kraje, so se tudi mlinski pionirji z veseljem uvrstili med nje. Najmlajši so se pa zbrali v kolu pred šolo, kjer so si postavili električni gramofon in ob plesu pričakali radosten sprevod, kateremu je izročil najmlajši 4-letni Vojko, pismo s čestitkami in dejal: »Na, za Tita!« Seveda, potem so pa tudi vsi tekli določenih petdeset metrov dolgo progo in z njimi tov. Janka Globokarjeva, organizatorka teh najmlajših tekačev.

»VIDELI SMO TITA!«

27. aprila je bil v Zasavju II. pionirski festival. Tudi pionirski pevski zbor z Mlinš je odšel na avtobusom v Zagorje. Med potjo so pa mladi pevci zvedeli od tovarniške učiteljice, da se bo skozi Zagorje peljal maršal Tito, ki se vrača s poti po Afriki. Zelja vseh je bila, da vidi Tita. Tako redke prilike se ne sme zamuditi. Videli

so ga res in to prav od blizu.

Ko so se vračali v domače vasi, so žarečih obrazov pripovedovali vsakomur, ki so ga srečali, kaj so danes doživeli. Videli so Tita - maršala Tita in prav v resnici in od blizu, in on jim je mahal in odzdravljaj. Ta dogodek, do katerega so prišli tako nepričakovano, je za te otroške duše nepozaben. To pričajo besede male pionirke zvečer, ko se je vračala domov: »Joj, kaj vse sem danes videla!«

ZDRAVSTVENI DOM NA MLINŠAH

Na Mlinšah z uspehom deluje vsaka organizacija Rdečega križa, ki je v sodelovanju z občinskim odborom RK Zagorje priredil 23. aprila zdravstveni dan.

Podmladek RK je napravil valbala in plakate ter zadržala dvorana na Mlinšah je bila v nedeljo polna. Predavali so zdravniki iz Zagorja, dr. Kržišnik »O preprečevanju nesreč«, dr. Strojnik »O raku, o splavu in o kontracepciji«. Hkrati je bil v kraju pregled

zobovja šolske mladine. Ob tej priliki so izgubili pionirji kar okrog sto živih zob. Tovariša Bren in Golob, ki sta opravila ta pregled, sta pionirje kar pohvalila, namreč niti eden ni požrl dane besede, se pravi, objubili so vsi, da ne bodo za gniliimi zobmi točili solz.

Seveda so pa bili vsi za držano besedo nagradieni. Tov. Brlež iz Zagorja jim je zavrtel prav lep film, ob katerem so pozabili na strašne kleče in se že kar veselo smejali.

Pred predavanjem je pionirski odred izvedel kulturni program v proslavo 20-letnice ustanovitve OF in v počastitev 1. maja. O pomenu teh praznikov za našo skupnost je govoril predsednik vsake organizacije SZDL tovariš Kovač.

Tako vodijo in utrjuje pot vsesplošni kulturi v naše vasi in v domove šola in množične organizacije.

Naši ljudje si takih predavanj še želijo in to, da večkrat pridejo med nje strokovnjaki z živo besedo in poučnim filmom.

Tudi mlinski pionirji so tekli v štafeti

»Mi mladi« v šestem letu

»Mi mladi«, list trboveljskih gimnazijcev, izhaja že šesto leto; vsako leto se kvaliteta frajno boljša, in zadnji dve leti si je list pridobil še naslov enega izmed najboljših srednješolskih listov v Sloveniji in to po kvaliteti in opremi. Zunanja stran je tiskana in je videti kot nekakšna revija.

Pravkar je izšla že tretja letošnja številka (na leto namreč izidejo štiri). Za to številko lahko rečemo, da je precej visoko kvaliteta, vsaj v primeri z drugimi. Res sta bili letošnji prejšnji številki nekoliko slabši od lanskih, toda s to številko so trboveljski gimnazijci pokazali, da so res sposobni urediti in napisati dober list - list, ki ga bo vsak z veseljem prijel v roke in našel v njem nekaj zase. List je res precej raznovrsten, vse prispevke pa odlikuje - kot sem že prej omenil - visoka kvaliteta raven. Zdjaj pa k prispevkom samim. Najprej nekaj o literarnih prispevkih.

Proza: Franc Randl objavlja tokrat »Requiem za čistilca«. Proza bi bila lahko dobra črtica, če ne bi zvenela malce preveč sentimentalno (posebno konec) in ponekod tudi malce osladno. - Druga proza je Franca Bokala »Pozabljen človek«. Spet proza, ki te nehoje navdaja s pesimizmom. (Sploh je značilno za prozo v tej številki, da je nekako temna.) - Avtor je našel sicer moreč problem, a zdi se mi, da je vendar šel malo predaleč - vse misli so preveč pesimistične in tudi nedoziveto filozofiranje v sredini črtice moti. Zlasti dobro umetniško oblikovan pa je konec.

Svetel žarek v prozi je pa Janeza Bizjaka planinski potopis »V ledenem slogu«. Napisan je v živahnem slogu, tako da pritegne bralca.

TELEVIZOR NA DOBOVCU

Ze nekaj mesecev imajo v šoli na Dobovcu televizor, ki ji ga je podaril kolektiv trboveljske Elektrarne, ki ima pokroviteljstvo oz. patronat nad to šolo.

Televizor služi učencem, pa tudi ostali vaščani se bokaajo okrog njega.

Pesmi: v tej številki se predstavlja dva avtorja: Radovan Palčič (Večer pod lestenci, Zelja, Intermezzo) in Jože Medija (Prihod mladosti, Custvo, Maščevalnost).

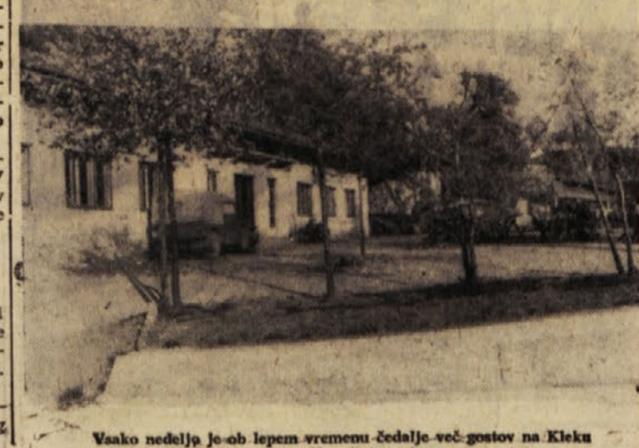
Priznati moramo, da pesmi lokrat izstopajo iz okvira ostale kvalitete prispevkov, saj oba avtorja tudi objavljata svoje pesmi že v drugih slovenskih literarnih revijah.

Druga plat prispevkov so pa tako imenovani novinarski prispevki. Ti zavzemajo v zadnjem času v dijaških letih vedno več prostora. Njihova naloga pa je, dijakе seznanjati z raznimi gimnazijskimi prireditvami, potem z raznimi problemi v mladinski organizaciji na gimnaziji itd. Tokrat objavljena prispevka sta precej dobro napisani reportazi iz srednješolskega sredanja »Pokaži, kaj znaš« iz oddaje »Poslušaj in povej nam«. - Potem so še poročila o obisku trboveljskih gimnazijcev v Ljubljani, kjer so si ogledali v Križankah komedijo v francoskem jeziku, poročilo o gostovanju ljubljanske Drame, o letošnjih Prešernovih nagradah na gimnaziji, potem še Šolska skupnost in na koncu rubrika Humor, Bodice, Osat. Tokrat je objavljenih nekaj bodic in epigramov. V listu je objavljena tudi

kritika glasila Jeseniških gimnazijcev, »Plamena«. Torej kot vidimo, ne manjka niti kritičnih prispevkov.

Oprema lista je solidna, tisk zelo dobro čitljiv, na naslovni strani pa celo reprodukcija fotografije Franca Juvana (dijaka gimnazije) »Pomladni motiv«.

List »Mi mladi« ima torej že dobro tradicijo in zdaj se je list res povzpeld do neke zaželeno kvalitete, ki je redko dosežejo šolski lističi, ker se generacije, ki pišejo vanje, hitro menjajo, in tako dobimo upadanje in rast kvalitete. Da se to ne bi zgodilo, bi bilo treba uvajati že nižješolec v delo pri listu, da bi potem list ob odhodu vodilnih sodelavcev ne izgubil dosti na kvaliteti ali celo prenehal izhajati - saj je, kot se mi zdi, naš list edini šolski časopis v trboveljski občini in bi bilo zato res škoda, če ne bi mogel več prijeti v roke tega drobnega dokaza uveljavljanja naše revirske mladine v pisanju. Nekaj je bilo že tudi govorenja o skupnem listu, ki bi vezal učence oziroma dijake sploh mlade Trboveljane. - Ne vem sicer, kako je s to zadevo, toda zdi se mi, da so vsi ti lepi načrti padli v vodo - ne vem zakaj, saj je v Trbovljah precej mladih ljudi, ki bi znali nekaj napisati. (Jn)

Vsako nedeljo je ob lepem vremenu čedalje več gostov na Kleku

Pevci DPD Svoboda II so začeli

Na predvečer praznovanja obletnice Osvobodilne fronte so zapeli pevci DPD Svoboda II pred maloštevilno publiko.

Najprej so se nam predstavili učenci in učenke Osnovne šole Ivana Cankarja. Seveda so ta večer zapeli kot člani DPD Svoboda II. Njihovo petje je ubrano donelo po dvorani. Spet so pokazali, da je v Trbovljah dober pevski naraščaj. Pesmi so se vrstile druga za drugo. Pokazali so, da so morali pridno hoditi k vajam, če go hoteli doseči tako kvaliteto.

Po kratkem odmoru so se nam predstavili v tej sezoni pevci in pevke mešanega zbora že drugič. Zanimiv je bil izbor pesmi. Ze iz prejšnjih koncertov vemo, da zapoje pesmi, katerih se vsak amaterski pevski zbor ne loti. Moramo reči, da so bile harmonično težke in vendar so jih zelo dobro zapeli. Zboru pa se pozna, da manjka moških glasov. Prav gotovo pa lahko predstavljajo pevsko kulturo trboveljske doline tudi po drugih krajih. Po splošnem vtisu lahko ugotovimo to, da je koncert kot celota zelo dobro uspel. Oba zbora, mladinski in

mešani zbor je vodil z vso natančnostjo in uspešno tov. Stane Ponikvar.

OBISKALI SO DELOVNE KOLEKTIVE

Učenci osemletke Smartno so ob 1. maju obiskali delovne kolektive svojega kraja, jim zaželeli še mnogo delovnih uspehov in izročili šopke nageljnov.

USPEŠEN NASTOP JEVNICANOV V LITJI

V okviru mladinskega festivala je povabil občinski mladinski komite iz Litije dramsko družino iz Jevnice. Nastopila je z »Detektivom Meglo«.

Kljub slabemu obisku so bili Jevničani kar zadovoljni, saj je bil sprejem s strani navzočega občinstva lep in prisrčen.

Med vsemi nastopajočimi na tem festivalu so Jevničani dosegli tretje mesto, a za ženske vloge je Fani Kisovic iz Jevnice dosegla drugo mesto, kar je tudi prav lep uspeh za majhno vasico Jevnice. - Igro je režirala Eva Kovič.

02 SPOROČA

LITJA

V nedeljo, 30. p. m., je ob 20,30 začela v Moravčah pri Gabrovci goreti stanovanjska hiša Marije Božič s Klanca, v kateri je stanovala Jožefa Skobernik. - Vzrok požara še ni znan in se o tem še poizveduje.

V torek, 25. aprila ob 20,45 je vozil po cesti II. reda skozi Smartno pri Litiji mopedist Franc Okoren, za njim pa z motožojom S-1004 Franc Drenovšek, ki je brez izpita. Mopedist je na križišču, ne da bi nakazal spremembo smeri vožnje, zavil na levo v času, ko ga je motorist prehitelval in udarila sta skupaj. - Oba voznika sta bila laže poškodovana, na vozilih je pa za okrog 10.000 din škode.

V sredo, dne 3. maja, je na cesti Litija-Kresnice udaril drog v

ZAKLJUČEK VEČERNE POLITIČNE ŠOLE V TRBOVLJAH

Pred prvomajskimi prazniki so bile v Trbovljah zaključene konference v vseh treh oddelkih Večerne politične šole s podelitvijo izkazov o obisku in uspešno dokončani šoli 68 slušateljem.

Na zaključnih konferencah so slušatelji odgovorjali na vprašanja iz podanega študijskega programa, ki je zajemal štiri glavna področja: Osnova politične ekonomije in ekonomika FLRJ; - Znanstveni socializem in naš družbeni razvoj; Razvoj delavskega gibanja in sodobni odnosi v svetu; Idejni temelji, vloga in naloge ZKJ.

Pokazano znanje slušateljev šole je bilo dokaj solidno, tako da bodo družbene politične organizacije v občini lahko dobile ustrezen vodstveni kader s primernim teoretičnim znanjem.

STANOVANJSKA GRADNJA V PREDILNICI LITJA

Doslej je predilnica Litija zgradila 43 družinskih stanovanj in 10 samskih sob v skupni vrednosti 103 milijone din. Letos bodo zgradili nov stanovanjski blok z 12 stanovanji v vrednosti 36 milijonov din. Če bi gradnjo stanovanj nadaljevali v takem tempu, bi imeli dovolj stanovanj za vse, ki trenutno stanovanja potrebujejo, že v sedmih letih.

Gostovanje ljubljanske opere

Opera Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane je v torek 9. maja uprizorila v delavskem domu v Zagorju ob Savi Rossinijevo opero »Italijanka v Alžiriji«.

OD SREDE DO SREDE

Obveščevalec

Honorarno delo za popoldne - sprejem »Srednja izobrazba - Zagorje«. - Ponudbe poslati na upravo lista.

Prodaj hišico, hlev in 42 a sadovnjaka. - Naslov v upravi našega lista.

RAZPIS

za sprejem učencev v I. letnik Srednje tehnične šole v Trbovljah in kovinske in elektro strokovne Z odlokom občinskega ljudskega odbora v Trbovljah z dne 28. aprila 1961 je bila v Trbovljah ustanovljena Srednja tehnična šola s strojnimi in elektro oddelkom. Poslovati bo začela v začetku šolskega leta 1961/62, ko se bo odprl I. letnik strojnega in I. letnik elektro oddelka.

Na podlagi odloka o načinu izvedbe razpisa in o pogojih za vpis bo Srednja tehnična šola v Trbovljah sprejela v šolskem letu 1961/62 v I. letnik strojnega oddelka 30 dijakov in v I. letnik elektro oddelka 30 dijakov.

Vpisni pogoji:
a) splošni: 1. dovršena osemrazredna osnovna šola; 2. starost do 18 let;

b) posebni: če se bo prijavilo več kot po 30 kandidatov v vsak oddelk, se bo izvedel izbor na podlagi sprejemnega izpita iz slovenskega jezika in matematike v obsegu snovi osemrazredne osnovne šole.

Sprejemni izpit odpade, če bo prijavljenih manj kandidatov, kot je razpisanih mest.

Priprave za vpis:
Kandidati se prijavijo ravnateljstvu Srednje tehnične šole (v pisarni Gimnazije v Trbovljah) do 26. junija 1961 s predpisano prijavo, kolkovano z drž. kolekom za 50 din. Otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja so kolkovine oproščeni na podlagi potrdila občinskega odbora Zveze borcev.

K prijavi je treba priložiti:
1. rojstni list;
2. spričevalo ali dijaško knjižico o uspešno dovršenem 8. razredu osnovne šole;

3. izjavo osnovne šole, kjer je kandidat dovršil zaključni razred, o sposobnostih in nagnjenjih kandidata.
Pripravi kandidati naj se zglasijo 27. junija ob 10. uri pri ravnateljstvu Srednje tehnične šole (v pisarni Gimnazije v Trbovljah), kjer bodo obveščeni o sprejemu oziroma o datumu morebitnega sprejemnega izpita.

RAZPIS

Ekonomski srednja šola Trbovlje bo v šolskem letu 1961/62 sprejela v I. letnik 60 dijakov.

Pogoj za sprejem je dovršena osemletka.

Kolkovani prošnji (drž. kolek 50 dinarjev) za sprejem je potrebno priložiti:

1. rojstni list,
2. spričevalo o dovršeni osemletki,
3. mnenje osemletke.

Prijave bo sprejemalo tajništvo šole osebno ali po pošti do zaključne 28. junija 1961.

O sprejemu bodo kandidati obveščeni z objavo na oglasni deski šole ali pa po pošti, v kolikor bo prošnji priložena dopisnica za odgovor.

OBVESTILO

GOZDNIM POSESTNIKOM
Obveščamo vse gozdne posestnike na območju ObLO Trbovlje, da se bodo sprejemale prošnje za sekanje lesa za sečno sezono 1961/62 do 23. maja 1961 pri Kmetijski zadrugi Trbovlje.

(Z pisarne oddelka za gospodarstvo ObLO Trbovlje)

SPLOŠNI POZIV

OBVEZNIKOM - NABORNIKOM

Pozivamo obveznike-nabornike, rojene v letu 1942, stalno ali začasno stanujoče na območju občine Trbovlje, ki iz kakršnihkoli razlogov niso prejeli pozivnice na obvezni vojaški nabor v dneh od 12. do 17. maja 1961, da se v navedenih dneh ob 7. uri prijavijo naborni komisiji KVO Ljubljana zaradi nabora.

Komisija bo delala v sejni dvorani ObLO Trbovlje, Leninov trg 10.

Ta poziv velja tudi za tiste obveznike-nabornike, letnikov 1941 do 1935, stalno ali začasno stanujočih na območju občine Trbovlje, ki iz kakršnegakoli razloga niso prišli k naboru v letu, ko je bil nabor njihovega letnika.

S seboj je prinesiti osebno izkaznico in knjižico predvojaške vzgoje. V kolikor obveznik-nabornik boluje, pa tudi zdravniške izvide, ki niso starejši od 6 mesecev. V vsakem primeru pa je prinesiti izvid pljuč protituberkuloznega dispanzerja.

Obvezniki-naborniki, ki zapadejo navedenemu pozivu, se morajo po njem ravnati, v nasprotnem primeru bodo po 50. čl. Zakona o NO poklicani na odgovornost.
(Z oddelka za NO ObLO Trbovlje)

DEZURNA SLUŽBA ZDRAVNIŠTVU V TEM TEDNU

11. maja dr. Mihaela Drnovšek
12. maja dr. Ludvik Kramberger
13. maja dr. Ludvik Kramberger
14. maja dr. Ludvik Kramberger
15. maja dr. Vladimir Južnič
16. maja dr. Vladimir Komorovsky
17. maja dr. Mihaela Drnovšek
18. maja dr. Ludvik Kramberger.

Ob smrti našega predragega moža, očeta, starega očeta in strica

ATONA HROVATA

se prisrčno zahvaljujemo številnim prijateljem, ki so prisostvovali in ga spremenili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu, darovali vence in cvetje ter nam izrekli ustno ali pisмено sožalje.

Globoko žalujouča žena Rozalija, hčerka Zinka, zet Jože, vnukinja Lidca ter ostalo sorodstvo

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili mojega moža in očeta

JANKA CILENSKA

k zadnjemu počitku in vsem, ki so nam izrazili sožalje.

Nadalje se zahvaljujemo gasilskemu društvu STT, Gasilski zvezi, celotnemu kolektivu Strojne tovarne Trbovlje in darovalcem vencev in cvetja.

Zalujouča žena Milka in hčerki Jožica in Milica

Ob smrti našega nepozabnega

JAKOBA JANA

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so z nami sodelovali ter z venci, darili in udeležbo pri pogrebu počastili njegov spomin.

PREKLIC

Predklicujem žaljivko, izrečeno zoper Justino Potokar, Kolonija 1. maja 18. - Silva Ovnik, Trbovlje, Kolonija 1. maja 17.

KINO

Kino »Delavski dom« v Trbovljah: 11. maja poljski film »Podmornica Orel«; 12. do 15. maja ital. barv. cin. film »Ana iz Brooklyna«; 16. do 18. maja svetjski barv. cin. film »Mračno jutro«.

Kino »Svoboda - Trbovlje II«

11. in 12. maja domači film »Košček modrega neba«; 13. do 15. maja ruski barvni film »Sofer po sili«; 16. in 17. maja amer. barvni cin. film »Mož, ki je preveč vedel«.

Kino »Svoboda - Zasavje« v Trbovljah: 12. do 15. maja angleški barvni CS film »Tekoč«; 19. do 22. maja ameriški barvni film »26.000 milj pod morjem«.

Kino »Svoboda II« v Hrastniku: 11. maja italijansko-francoski film »Mladi možje«; 13. do 15. maja italijanski barvni film »Ne pozablj me«; 17. maja jugoslovansko-ital. CS film »Osvetnik Dubrovnik«; 18. maja sovjetski film »Roditeljski dom«.

GIBANJE

PROBIVALSTVA

HRASTNIK

Rojstva: (na domu) Amalija Venca, Marno 41 - hčerko.
Poroke: Janez Hauptman, kmet, Turje 3 in Stefanija Erman, kmetica, Dol pri Hrastniku 137; Ginter Seničar, elektronadžornik, Hrastnik 407 in Marija Kapun, uslužbenka, Hrastnik 259.
Smrti: Jožef Holeček, upokojenec, Brnica - star 85 let.

BREŽICE

Rojstva: Neža Pečnik, Sentenart 73 - hčerko; Katica Sušec, Police 72 - sina; Veronika Balon, Drenovec 2 sina; Neža Omerzo, Dečna sela 15 - hčerko; Olga Stjelja, Brežice - sina; Rozalija Jurman, Gaberje 39 - hčerko; Behija Mušič, Zagreb - hčerko; Irena Bahč, Ravne 60 hčerko; Zofija Remih, Stranje 2 - sina; Angela Kodrevec, Podgorje 34 - sina; Marija Seničar, Vrh 37 - hčerko; Bernardka Les, Rigonce 38 - hčerko; Terezija Katič, Loče 26 - sina; Božena Turk, Senkovec 9 - hčerko; Jožefa Stojš, Catež 66 - hčerko; Ivanka Ivanšek, Arnovo selo 7 - sina; Marija Korde, Pesj e10 - sina; Lucija Omerzel, Kostanjek 3 - sina; Marta Mihelin, Bizeljsko 138 - sina; Terezija Jagodič, Mrzla vas 17 - sina; Barica Novak, Ključ 75 - hčerko; Ana Baznik, Zasp 17 - hčerko; Ljubica Sodič, Pišce 5 - sina; Frančiška Bukovinski, Bregana 154 - hčerko; Marija Bročilo, Pieterje 32 - sina; Alojzija Vukadinovič, Jelenek 9 - hčerko; Marija Zokalj, Krška vas 41a - hčerko; Vidcava Pogar, Brežice - hčerko; Marija Volčanšek, Videm-Krško - sina; Danica Benkovič, Dramlje 2 - sina; Jožefa Krušlin, Mostec 25 - hčerko; Jožefa Močiček, Lončarjev dol 41 - sina; Lidija Strgar, Volče 7 - hčerko.

LITIJA

Rojstva: Jožefa Strmljan, Cirkuše - sina; Marija Drobež, Siroke seti - sina; Marija Rebolj, Mali set - sina; Amalija Obolnar, Litija, Sitarjevska 6 - sina; Ana Erjavc, Ponoviška 10 - hčerko.
Poroke: Lovro Povirk, monter, Spodnji Hotič 22 in Jožefa Bizjak, predica, Spodnji Hotič 22; Franc Medved, vodovodni instalater, Polnik, Dolgo brdo 5 in Vida Medved, gospodinjka pomočnica, Polnik, Mamofj 3; Alojz Černič, posestnik, Dečno selo 43; Artiče in Stefanija Feme, gospodinjka pomočnica, Dolgo brdo 2, Polnik; Boris Pečnik, mizarški

SEVNICA

Rojstva: V mesecu aprilu sta bili (na domu) rojeni dve deklici in en deček.
Poroke: Alojz Lisec, kovač, Zagorje in Angela Skrabar, kuharica, Zagorje; Franc Urško, poljedelec, Celine in Rozalija Gorenc, poljedelka, Hudo Brezje; Jože Gorenjec, delavec, Stari Dvor pri Ljubljani in Hilda Laharnar, delavka, Ledina; Franc Jager, delavec, Zigarški vrh in Angela Drnjač, poljedelka, Orehovo; Franc Tabor, livar, Spodnji Stari grad in Marija Florjantič, gospodinjka pomočnica, Zigarški vrh; Jože Bošnjak, zidar, Gor. Leskovec in Marija Pertnač, poljedelka, Podgorje; Franc Pajk, kmet, Mrzla Planina in Jožefa Teraž, poljedelka, Mrzla Planina; Jože Bočko, kovač, Hrastnik in Rozalija Jazbec, poljedelka, Podvrh; Alojz Jammik, kmet, Libna in Ema Pečnik, poljedelka, Mrzla Planina.
Smrti: Frančiška Valenčak, Arto - stara 73 let; Neža Drobek - stara 76 let; Marija Pavkovič, Zavratac - stara 84 let; Marija Ulaga, Studenec - stara 27 let; Ana Sman, Arto; Karel Tomažin, Arto - star 72 let; Franc Petelinšek, Sevnica - star 57 let; Ludvik Korak, Sevnica - star 4 mesece; Jožef Češek, Zigarški vrh - star 72 let; Ana Seničar, Ledina - stara 88 let; Ivan Prec, Sevnica - star 85 let; Marija Seničar, Vranje - stara 66 let.

TRBOVLJE

Rojstva: Jera Zagorec, Hrastnik - hčerko; Marija Drnovšek, Zagorje - sina; Julijana Bončina, Trbovlje - sina; Berta Knez, Hrastnik - hčerko; Anica Traj-

Tedenski športni pregled

Orodni telovadci iz ZAR v Trbovljah

Iz prijateljske dežele, Združene arabske republike, nas bodo 16. maja obiskali orodni telovadci, da se pomerijo v vajah na orodju v prosti sestavi z našimi najboljšimi orodnimi telovadci iz Zasavja.

Tekmovanje bo 17. maja popoldne na letnem telovadšču trboveljskega Partizana, ob slabem vremenu pa v gledališki dvorani Delavskega doma. O točni uri in kraju nastopa bodo ljubitelji orodne telovadbe pravočasno obveščeni.

Orodna telovadba v Egiptu kot v Siriji je zvrst športa, kateri posvečajo mnogo pozornosti. Da je temu tako, je pokazala tudi lanskeletna Olimpijada v Rimu, kjer so se orodni telovadci iz ZAR dobro plasirali.

Prpričani smo, da bodo Trboveljčani z zanimanjem in užikom sledili plemeniti borbi Afričanov in Slovencev, s svojo prisotnostjo pa potrdili naše iskreno prijatelj-

stvo, ki ga gojimo do ljudstev Združene arabske republike in njihovega voditelja - popularnega predsednika Naserja.
Slavko Gorjup

Hrvaško-slovenska košarkarska liga

Klub boljši igri poraz

V tretjem kolu HC lige je Rudar nastopil kot gost v Mariboru proti rutiniranim domačinom. Po izredni smoli Rudarja v prejšnjih dveh kolu in pa zaradi določenih prednosti »Maribora«, saj je nastopil na lastnem igrišču - pred svojimi gledalci, Trboveljčani v tem srečanju nso imeli kdove koliko mož-

nosti. Seveda pa so bili to je račun na papirju, saj se je tokrat nekoliko obrnilo. Rudarjevi so se drzno spustili v boj - in zmagali. Ves čas telme so bili v rahli prednosti in proti koncu vodili celo z 10 točkami. Kazalo je, da bodo domačini morali pustiti obe točki poštvalnim gostom. Toda nekako 3 minute pred koncem je nenadoma prišlo do preobrata. V igro se je vmešal sodnik Krno Brumen, ki je s svojo rutino zlahka onemogočil Rudarja. Najprej je s 5 osebnimi poslati dva najboljša igralca »na hladno«. Zatem pa je domačin dovolil več, kot to dovoljujejo košarkarska pravila - in tudi objektivni sodniki - zato »Mariboru« res ni bilo treba pospraviti obe točki in so lahko svojemu rojaku Brumu za »darilo« resnično hvaležni. Skoda, da si je sicer odlični sodnik Brumen s to svojjo dareljivostjo precej pokvaril ugled - vsaj pri Trboveljčanih.

Slovenska conska nogometna liga

Težka zmaga

RUDAR : SLOVAN 4:3 (3:2)

Kljub temu, da je deževalo ves dan, se je na pomožnem igrišču Rudarja zbralo približno 700 ljudi, ki so bili priče slabe in nezanimive igre.

Prve minute tekme so kazale, da bo igra lepa in živahna. Že v tretji minuti je Knavs prodir v obrambni prostor Slovana in močno streljal na gol. Vratar Toplak je odbil žogo do Knavsa, leta pa jo porine v vrata Slovana, 1:0 za Rudar. Le minuto za tem je More v protinapadu izenačil. V 8. min. je Knavs lepo podal žogo Opreniku, ki pa je streljal daleč čez gol. V 9. minuti je Popović zvišal rezultat na 2:1. Le dve minuti za tem je Haligalič lepo podal žogo v obrambni prostor Slovana, toda niti eden napadalec Rudarja ni bil na mestu. - V 20. minuti je Knavs izenačil. Do konca prvega polčasa so bili igralci Rudarja boljši.

V 67. minuti je More zabil tretji gol. V 76. minuti je Oprenik zabil tretji gol, v 81. minuti je pa Knavs postavil končni rezultat 4:3 v korist Rudarja.

Mladinci:
RUDAR : SLOVAN 2:1 (1:0)
V slabi in nezanimivi igri so mladinci Rudarja v četrtek komaj premagali mladince Slovana.

Delavske športne igre

Tudi delavci športniki so dostojno proslavili mednarodni praznik dela - 1. maj. V dneh od 24. do 29. aprila so bile v Trbovljah delavske športne igre. Delavci - športniki so se pomerili v nogometu (8 sindikalnih ekip), v odbojki (4 ekipe), v streljanju (11 ekip), v namiznem tenisu (11 ekip), v balnanju (4 ekipe) in v šahu

(10 ekip). Vsega skupaj je nastopilo 48 sindikalnih ekip.
V nogometu je zasedel 1. mesto Obrat Trbovlje RTH, 2. mesto Obrat Trbovlje v šahu: 1. Obrat Trbovlje RTH, 2. Elektrarna - v streljanju zračno puško: 1. Obrat Trbovlje RTH, 2. Strojna tovarna I - v namiznem tenisu: 1. Cementarna, 2. Strojna tovarna v kegljanju: 1. Obrat Trbovlje RTH, 2. Obrat SRD rudnika Trbovlje. Tekmovanje v odbojki še ni končano.

Prvo plasirane ekipe so prejele pokale občinskega sindikalnega sveta, drugo in tretjestame pa diplome. V soboto, 29. aprila so v kino dvorani Svobode II podelili nagrade in diplome.

Po razdelitvi nagrad so delavcem - športnikom predvajali športne dokumentarne filme.

Boks

Partizan (Trbovlje) : Veitsch (Kapfenwerke) 7:11

V prijateljskem boksaškem srečanju, ki je bilo 29. aprila v dvorani Zasavje je zmagala ekipa Veitsch. Pred nabitno polno dvorano je goste pozdravil načelnik TVD Partizana tov. Rupnik.

V samih dvobojih so gostje prikazali zanimivo igro in tehnično nadigrali domačine. Vidi se, da boksaški TVD Partizana ne obvlada dogo tehnike, kar se zlasti videlo pri direktnih udarcih. Gostje so bili tehnično in kondicijsko boljše utrjeni.

Izidi srečanj: muha kategorija - Tomše : Mauer 2:0; pero lahka - Perper : Haubeger 1:1; lahka - Urbanija : Holcar 0:2. Ta dvobojev je bil najlepši, ker je Urbanija dobesedno preigral nasprotnika; pol veltar - Glavan : Tauder 2:0; veltar - Radomšek : Göltz 2:0; polsrednja - Brglez : Hebrejsky 1:1; srednja - Centrih : Haučevolner 1:1; polteška - Bobek : Payer 0:2; teška - Zupandič : Kegelbauer 2:0.

ROKOMETNI TURNIR V AJDOVŠČINI

Na rokometnem turnirju, ki ga je organizirala Okrajna zveza za rokomet na Gorškem v počastitev 20-letnice ustanovitve OF, prvomajskih praznikov in občinskega praznika, je nastopilo 7 moštev, med njimi tudi reprezentanca Trbovelj.

Trboveljski rokometarji so si že drugič priborili prvo mesto oziroma prehodni pokal. Darila pa so prejeli še najboljši strellec Skrinjar - 27 golov ter najboljši vratar Dobrovoljnik (Rudar).

Vrstni red:
1. Trbovlje; 2. Ajdovščina; 3. Kranj; 4. Celje; 5. Koper; 6. M. Sobota; 7. Črnomelj.

Borba pionirjev iz Zagorja in Trbovelj

Pretekli mesec so nastopile po štiri ekipe (ekipa šteje 11 telmovalcev) pionirjev Partizana iz Zagorja in Trbovelj v igri »Med dvema ognjema«, in sicer 16. aprila v Zagorju, kjer so domačini porazili goste, in 23. p. m. v Trbovljah, kjer se je tekovanje končalo neodločeno.

Na obeh nastopih je številna publika pozornost sledila igri in borbeni pionirjev spodbujala z živahnimi kretinjami in dolgotrajnim plaskanjem.

ZAKLJUČNI RAČUNI GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

na dan 31. decembra 1959

GRABENO PODJETJE ZAGORJE OB SAVI

Postavka	Znesek (v 000 din)	Postavka	Znesek (v 000 din)
A. Osnovna sredstva	32.280	A. Viri osnovnih sredstev	42.304
Osnovna sredstva	1.184	Sklad osnovnih sredstev	218
Denarna sredstva osn. sredstev		Drugi viri osnovnih sredstev	64
B. Sredstva skupne porabe	1.258	B. Viri sredstev skupne porabe	9.678
Sredstva skupne porabe	337	Sklad skupne porabe	64
Denarna sredstva skupne porabe		Drugi viri sredstev skupne porabe	64
C. Obratna sredstva	56.102	C. Viri obratnih sredstev	7.260
Skupna obratna sredstva		Sklad obratnih sredstev	
D. Izločena sredstva	573	Drugi viri obratnih sredstev	
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov		D. Rez. sklad in drugi skladi	1.750
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov		Rezervni sklad in drugi skladi	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev		Viri nerazporejenih sredstev	
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva	15.674	E. Viri sredstev v obračunu in in druga pasiva	
Kupni in druge terjatve	23.482	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	15.674
Druga aktiva	893	Dobavitelji in druge obveznosti	12.728
		Druga pasiva	26.415
Skupaj	116.109	Skupaj	116.109

Vodja računovodstva: Mirko Hrastelj l. r. Predsednik UO: Leopold Jere l. r. Direktor: Julij Pilih l. r.

„VOSTOK“, dvakrat v vesolju

Sovjetska vesoljska ladja „Vostok“, s katero je major Gagarin obkrožil Zemljo, je bila baže že dvakrat v vesolju. To je sporočil te dni moskovski dnevnik „Izvestija“, ki je tudi sporočil, da je vesoljska ladja obkrožila Zemljo že pred Gagarinovim poletom, v njej pa je bila lutka v velikosti človeka, ki je bila privezana na pilotov sedež, in psički „Černuška“ in „Zvezdočka“. To je bil tudi povod, da so se v zahodnem tisku pojavili glasovi, da je bil prvič v vesoljski ladji sin sovjetskega letalskega konstruktorja Iljušina.

V omenjenem članku je bilo tudi prvič sporočeno, da je major Gagarin Zemljo fotografiral in jo opazoval s televizijsko kamero. Ker je imela kabina tri okena s steklom, ki je odporno proti vsem toplotnim spremembam, je lahko Gagarin med poletom Zemljo tudi opazoval. V primeru, če bi letalec izgubil zavest, bi kabina brez njegove pomoči avtomatično pristala na Zemlji. Pri pristanku je letalec lahko ostal v kabini ali pa v višini 7 kilometrov nad Zemljo skočil in pristal s padalom. Katerega od obeh načinov je Gagarin uporabil, pa list ne piše.

Prizor iz ameriškega barvnega kinopskega filma „Bratje Karamazovi“, ki bo na sporedu prihodnji teden v kinu Svobode Trbovlje II

Jubilej tobaka

Te dni slavijo v Franciji 400. obletnico, odkar obstaja v njihovi deželi tobakna industrija. Za ta jubilej bodo Francozi kadili najdaljše in najdebelejše cigarete, kar so jih sploh kdaj videli. Te so se pojavile v vseh francoskih trafikah, kjer prodajajo tudi serije znamk s sliko Jeana Nicota, ki velja za prvega gojitelja tobaka v Franciji. Po njem je dobil tudi tobaki strup nikotin svoje ime.

Mandeljni proti pijanosti

Ze Plutarh je trdil, da je poznal moza, ki je mnogo pil, pa je vendar ostal trezen, ker je jedel grenke mandeljne. Stari Grki in Rimljani so radi uživali mandeljne in še danes ponekod servirajo kot pijačo slane mandeljne. Rimljani so prenesli mandeljne v Anglijo, kjer jih še danes uporabljajo kot hrano in zdravilo. Znani britanski botanik Gerald priporoča mandeljne kot sredstvo proti pijanosti. „Naglo pojejte pet do šest mandeljnov pa boste ostali trezni.“

Natanko ob 15.30 uri so v petek, 5. maja, izstrelili raketo „Redstone“ in kapetan Shepard je poletel v vesolje z začetno hitrostjo 2500 km na uro. V višini 145 km se je konica na raketi „Mercury“ ločila od rakete. Shepardova prva poslanica iz vesolja se je glasila: „Oh, kako lep razgled!“ Konica s Shepardom je poletela še 45 km na kvadrant, s hitrostjo nad 6000 km na

Drugi človek v vesolju

Za Rusi še Američani

Ni dolgo, ko smo z veseljem sprejeli novico, da je prvi sovjetski kozmonavt Jurij Gagarin poletel v vesolje in obkrožil Zemljo. 5. maj pa bo spet pomemben za zgodovino vesoljstva, ko so za Rusi Američani v Cape Canaveralu izstrelili v vesoljsvo prvega ameriškega kozmonavta, kapetana mornarice Allana Sheparda. Polet v vesolje je bil uspešen.

uro, potem pa so začeli delovati mehanizmi za zaviranje in konica je začela padati proti Zemlji. To so bili kritični trenutki za Sheparda in štab, ki je budno spremljal polet konice. Vse pa je brezhibno delovalo in v kratkem so opazovalci z letalonosilke „Lake Champlain“ zagledali konico, ki se je spuščala. Padla je v ocean s hitrostjo 32 km na uro. Na kraj,

kjer je pristal Shepard, je takoj odletel z letalonosilke helikopter, ki je sprejel kozmonavta in ga prepeljal na ladjo.

Shepard je avtomatsko odskočil iz konice s padalom.

Tako je bil v pičlih 16 minutah končan polet prvega ameriškega kozmonavta, ki se je iz višine 185 km srečno vrnil na Zemljo.

DRAMSKA DRUZINA IZ SENOŽETI JE GOSTOVALA V VRHPOLJU PRI MORAVČAH

Senožeti pri Jevnici so res majhna vasica, stisnjena pod Sv. Miklavžem ob Savi. Pri Ljudski tehniko pa imajo dramsko sekcijo, ki je letos pripravila „Tri vaške svetnike“. Z njimi so igrali uspešno nastopili doma. Pred nedavnim so gostovali v hribovski vasi Vrhpolje pri Moravčah. Ljudje so napolnili majhno dvorano v gasilskem domu, ter bili zadovoljni z izvajanjem na odru. M. V.

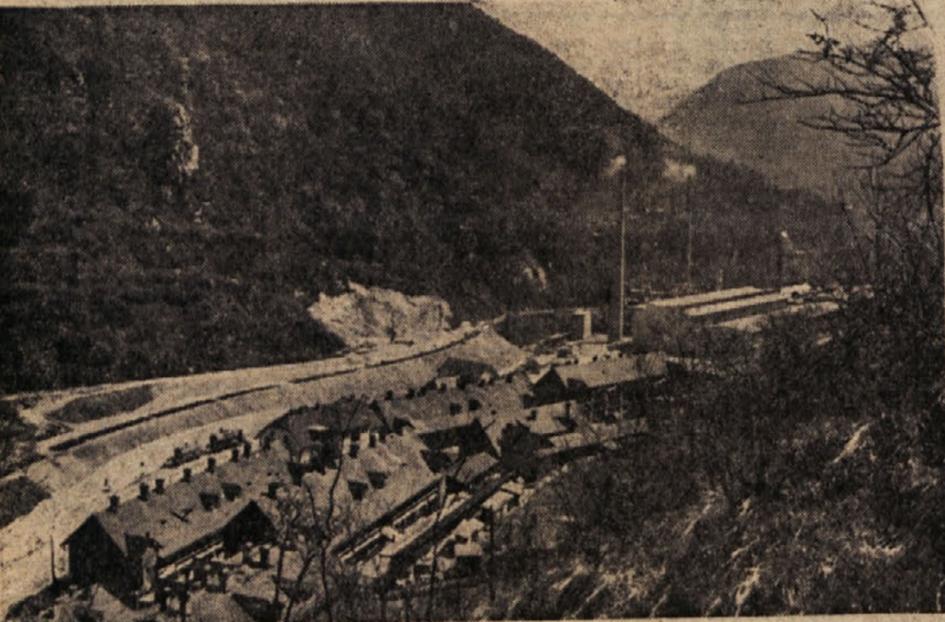
Tragedija na mitingu

Tragično se je končal miting, ki so ga priredili te dni na letališču Biggin Hill, 32 km jugovzhodno od Londona, v spomin na znamenito „bitko za Anglijo“ v drugi svetovni vojni. Pri letalski nesreči sta dva padalca zgubila življenje.

Letalci so se razdelili v „napadalce“ in „branilce“. Omenjena dva letalca sta se kot „branilca“ takoj po startu zaletela v megli s svojim letalom tipa „Silver Tiger“ v neki brest in se zrušila.

Oba letalca, 48-letni veteran iz druge svetovne vojne Clifford Wills in njegov 34-letni prijatelj Dennis Woodhouse, sta bila takoj mrtva. Njuna naloga je bila, da ugotovita številko enega od napadajočih letal, nakar bi jima moral pilot plačati zajtrk. Toda v megli sta letalca zgubila orientacijo.

Poznaš: „Moj kraj danes“

V prejšnji prvomajski številki smo zaključili prvi del objavljanja slik pod naslovom „Poznaš moj kraj včeraj“. Zadnja slika je predstavljala Trbovlje, nekdanjo staro pošto, v ozadju pa sedanjo novo pošto. Večna jih je pravilno rešila. Zreb je določil to pot knjižno nagrado Hildi Dolenc, Klek 14, Trbovlje in Romanu Naprudniku, Trbovlje, Dom in vrt 37. Pričujemo z novo serijo objavljanja slik, in sicer pod naslovom „Poznaš moj kraj danes“. Kaj predstavljata današnja slika?

Ina Ritter:

NJENA USODA

Gospa Felicita je vzdihnila, vzravnila glavo in odšla po stopnicah navzdol. Njen Adrian je bil pač trdoglav človek, vendar je še upala, da se bo sčasoma le spametoval in z nespremenljivim položajem sprijaznil.

Hlevar Hansen ji je odprl vrata, se preden je pozvonila. V sklonjeni drži je stal pred grajsko gospo in si v zadregi mel roke. Njeno prošnjo, da bi kosa, ki jo je prinesla s seboj, sama izročila pri gospe Urbschat, je prestrašeno odklonil.

„Zenska ima vendar skriatinko.“ Je pripomnil ves v skrbeh in odkimal z glavo. Postavil se je pred vrata sobe, kjer je ležala bolnica, toda gospa Felicita je vedela, kako ga bo pregovorila.

„Jaz se otroških bolezni ne bojim, Hansen.“ mu je rekla in se nasmešnila. „Gospa Urbschat je naš gost, čeravno leži pri vas. Prosim vas, dovoljite, da vstopim.“

Dolgin Hansen je vzdihnil, skomignil z rameni in se obojavilje unaknil. Poprskal se je za ušesi in skrušeno pogledal ženo, ki je pravkar vstopila.

„Gospa je na vsak način tako hotela.“ se je opravičeval svoji mladi ženi, kateri v jeziku ni bil dosegel. Ta se je namreč bojevitno postavila pred njega, uprla roke v svoje boke in globoko zajela sapo.

„Gretica.“ je začel mož mencaiti in se opravičevati, toda njegova žena mu je povedala svoje mnenje o njem, ki ga kajpak ni bil vesel.

Ni bilo pravzaprav kaj posebnega, kar mu je očitala. Rekla mu je samo, da je bila njegova sveta dolžnost, da grajsko gospo zavaruje pred nevarno-

stjo, ki ji grozi, kajti bolnica je nalezljivo bolna. „Rada bi samo vedela, čemu ste možki sploh na svetu.“ je končala svojo pridigo in ga sunila v rebra.

Toda Hansen je čvrsto stal na nogah. Sunek ga ni premaknil z mesta, le zavzdihnil je, ko je njegova boljša polovica potrkala na vrata bolniške sobe in vstopila, še preden se je kdo v sobi oglasil.

Mož seveda ni vedel, kaj sta ženski govorili v sobi. Videl je le, da je čez kakih dve minuti stopila gospa Felicita iz bolniške sobe, za njo pa Gretka, njegova žena, ki je bila zaradi razburjenja vsa rdeča v obraz.

Grajska gospa se je smehljala, kajti Hansenu je brala z obraza, kaj misli in čuti. „Proti Greti smo vsi brez moči,“ so govorile njene oči. „Ta bi ustrašovala, če bi bilo treba, tudi samega vruga.“

Hansen se je na široko režal, ko je njegova žena stopila k štedilniku k svojemu delu in mu potem porinila v roke mlinček za kavo.

„Da boš vsaj imel kakšno delo.“ mu je rekla čisto na krak. „Milostljiva gospa prav gotovo ne bo odklonila povabila, da ji postrežem s skodelico dobre kave.“

„Da, slišala sem že večkrat, da je vaša kava res imenitna.“ se je gospa Felicita zahvalila gospodini za povabilo. Mož je bil začuden, ko je pogledal svojo ženo in opazil, kako rdeča je postala Gretka ob pohvali grajske gospe.

Voda je šumela v koščku, dolgin Hansen je pa tišal kavni mlinček med koleni in vneto vrtil njegovo kljuko.

Grajska gospa je sedela na stolu s povečanmi rokami in naročju. Mislija je na svojega sina, ki je danes že navsezgodaj odjezdil in se ni vrnil niti na kosilo.

„Nekdo trka.“ je dejal Hansen in za trenutek prenehal s mlajem kave.

„Verjetno je to mlada tujka.“ je ugrabila Gretka in odprla vrata.

Ni se zmotila — res je stala Silka Tenkitten na pragu. Prvikrat je imela danes na sebi novi kostum za ježo, ki ji je nadvse imenitno pristojal.

Za njo je stal neki možki, ki je bil za celo glavo večji od nje, in se nasmešnil, ko je opazil osuplost domačih. „Pri vas pa res lepo diši, Gretka.“ je rekel in s svoje pripombe pretrgal mlak, kajti gospodinja je bila nad njegovim obiskom tako presenečena, da ji je vzelo vsako besedo.

Silka se je za hip zdrznila, ko je zagledala tu tudi gospe Hülsen, a oči stare gospe so ji pripovedovale, da ji je Silka prisrčno dobrodošla.

Rüdiger se je zelo veselil srečanja obeh žena, ki ju je imel obe tako rad. Poznal je svojo mater in vedel, kaj pravi njen obraz. „Dekle, zelo te imam rada!“

„Hotela sem samo povprašati po gospe Urbschat.“ je rekla Silka, „in vaš gospod sin je bil tako ljubezniv, da mi je delal med potjo družbo.“

„Nisem mogel pustiti male dekle same.“ je pripomnil Rüdiger z nasmeškom. „Lahko bi se zgodilo, da bi Silko med potjo kdo ugrabil in odpeljal!“

„Glej, glej, likata se žel“ je gospa Felicita iznenađena ugotovila. Vprašujoče je pogledala sina, in kar je videla, ji je povedalo marsikaj. Sedaj je tuč razumela, zakaj je njen Rüdiger tako rad pomagal tujim ljudem pri gradnji njihove hiše. Sklonila je glavo in se zamislila.

Kakor vose druge matere, je tudi ona mislila, da bo sina boreto oženila.

Ko pa je spet vzdihnila glavo in se ji je Silka nasmešnila, so se vsi pomislili matere razblinili v nič: to mlado dekle na drugi strani niže je z dejanja dokazalo, da tisti več v njej, kot razodeva njen zal obraz in njena ljube postava.

Čas je minil, kot bi trenil. Vsi so zadovoljno sedeli in kramljali — gospoda in njeni uslužbenki — tisti vsi so se zavedali, da so navezani drug na drugega in drug drugemu potrebni.

Gospa Felicita niti ni pomislila na to, da jo doma kdo pogreša in čaka nanjo.

Ze več kot eno uro je stal polkovnik pri oknu in strmel v okna hiše svojega hlevarja.

Vedel je, da je njegova žena tamkaj, in oba konja, ki sta bila zunaj privezana na kol, sta mu razodevala, da njegova žena ni edini gost njegove hlevarja.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Pelje me do tretje barake. Na tabli berem: kopalnica in dezinfekcija. Esesovec me odda s kartonom vred. Dva kaznjenca mi odvzmeta malo zdravniško torbico in preiščeta moje žepe. Pozoveta me, naj se slečem. Pojavi se brivec, ki mi ostriže glavo in me obrije povsod, nato me pošljejo pod prho. Odrgnejo mi glavo s klorovo raztopino, ki je tako močna, da me oči strahovito peko in jih ne morem odpreti nekaj minut. Namesto svoje obleke prejmem iz sosednje sobe nov siv telovnik in progaste črne hlače. Cevlje potaknejo v klorovo raztopino in mi jih potem vrnejo. V svoje presečenčenje moram priznati, da mi nova obleka pristojta kot bi mi bila umerjena. Kdove kateri sotrpini jo je že nosil pred menoj?

Za take vrste premišljevanj mi pač ne ostane mnogo časa, kajti že mi potisne eden izmed kaznjencev rokav navzgor, prebere številke na mojem kartonu in me z aparatom, ki je podoben nalivnemu peresu, nešteto krat vbode v podlaktnico. Vse se dogaja tako naglo, da se da sklepati o veliki praksi.

Ob vbodnih ranah se stvori kapljica črnila. Koža se bo vnela in po enem tednu bo vse spet v redu. Potem se bo dalo številke razločno brati.

Tetoviran sem torej. Zdravnika dr. Nikolaja Nyszlija ni več. Namesto njega je tu le še KZ - kaznjencec številka A-8450.

Nenadoma se domislím drugega odločilnega trenutka iz svojega življenja. Pred petnajstimi leti mi je dekan Friderik - Wiljemove univerze v Breslavi stisnil roko in mi izročil zdravniško diplomo. Prizrčno mi je čestital na odlično opravljenem študiju in mi želel v bodočnosti vse dobro ...

V čudnem duševnem razpoloženju sem. Najraje bi se predal svojemu razpoloženju, se prepustil toku dogodkov, pa naj se zgodi z menoj, kar se hoče. Toda ne, to se ne sme zgoditi! Zbrati se moram! Privaditi se moram vsemu temu, prilagoditi se moram situaciji. Izjemna situacija je to, ki se ne da z ničemer primerjati, kar sem doslej doživel in spoznal. Zdaj, prav zdaj potrebujem nadčloveških sil.

Se vedno nimam niti pojma, kaj me prav za prav čaka. Čutim le, da je treba prestati vse hudo kar pride, na vsak način!

Trenutne prilike, v katerih sem, gotovo niso še najboljše. Dr. Mengele zahteva od mene zdravniško delo. Domnevam, da je moja naloga nadomestiti nemškega kolega, ki so ga vpoklicali k vojakom. Morda bom moral celo prevzeti njegovo sodnozdravniško službo v bolnici kakega nemškega mesta.

Dejstvo, da mi ni treba nositi kaznjeniškega oblačila, temveč — vsekakor po Mengelejevem naročilu — sem dobil čisto dostojno civilno obleko, mi vlivá samozavest in upanje. Ali ni iz tega razvidno, da me je dodelil h takemu delu, kjer je treba upoštevati tudi zunanji videz?

Vendar je vse skupaj le tvegano upanje. In moja žena? Moja hči? Od zdaj dalje se odloča vse, ne da bi sami sodelovali.

Iz kopalnice me vodi drug esesovec v barako, ki stoji nasproti. Številka 12. Kakih sto metrov dolgo poslopje je to, z enim samim ogromnim prostorom. Ob obeh straneh se vrste trinadstropna ležišča. Zbita so iz surovih tramov in desk. Ta preprosta ležišča so natrpana z bolniki. V 12. bolniški baraki taborišča F. sem.

Moj esesovski čuvaj odda moj karton starejšemu kaznjencu, ki je od nekod prihitel in stopil v pozor. Esesovec odide in midva s kaznjencem si stisneva roki. Paznik je v 12. baraki. Pelje me v svojo malo sobico, ki je ločena od bolniškega prostora, in mi ponudi stol.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

vega hlevarja.

Baron Hülsen je bil po naravi kolerik. Njegova kri je bila vroča in silno razburljiva. Zdelo se mu je nekaj nezasišane, kako ga more žena pustiti samega, da raje sedi v družbi socialno nižje stoječih ljudi. Z velikimi kovarki je hitel preko dvorišča.

Polkovnik ni počkal, da bi prej potikal na vrata hiše svojega uslužbenca. Ne, ves razjarjen je odprl hišna vrata in obslal s svojo mogočno poslavo na pragu. Silka, ki se mu je nudila, ga je še bolj osupnila, kot je pričakoval: njegova žena Felicita, rejena konesa Thiessen, je ravnateljica skupno za mizo s hlapcem in blyšo grajsko sobarico in plač z obema kavo ... Nekaj nepojmljivega.

V Felicitinem glasu je zvenel rahel smeh, ko je moža povabila, naj pristopi bliže.

„Greta bo prav gotovo imala še kakšno skodelico kave za te. Zapri vrata, Adrian, saj vidiš, da delaš prerih!“

„Kavo?“ je zarohnel baron.

„Da, kavo.“ je potrdila njegova žena smehljaje.

„In zelo dobro kavo, Adrian! Greta je v pripravljenju kave res pravi majster. Redkokdaj mi je bila kava tako všeč kot tokrat. Sicer pa, Adrian ... čisto si pozablil nadzirati gospodinsko Tenkitten ... To sicer ni bilo res, kajti polkovnik je mlado tujko takoj opazil.“

Ni je hotel pozdraviti, toda sedaj, ko ga je njegova žena opazila na navzočnost mlade dame, ni kazalo drugače, kot da se je pričlonil zali gostilo, kar je nazval zelo nerodno.

To je storil tako hitro, da je bilo skoraj že čudno, Rüdiger je čutil, kako mu srce hitreje utripa.

„Prišel sem, da greš z mano, Felicita. Prosim!“ Polkovnik ji je ponudil roko, da bi se ga oprlela pod pazduho.

Ko je za trenutek še pomisljela, je stara gospa res vstala s sedeža, kajti nikakor ni marala, da bi zaradi vedenja njenega moža delala kakšno sceno. Zahvalila se je Greti in njenemu možu za gostoljubje in tudi za skrb z bolnico. (Dalje prihodnje)